

TORSDAG 8 NOVEMBER. NR 45/2018

Kyrkpressen
utkommer
glesare 2019
Sidan 4

Ger pappor
praktiska
verktyg
Sidan 10

Kvinna tar
plats bland
biskoparna
Sidan 5

Överlevare
Sidan 6

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Vid skapelsen regnade guld ner på vår jord

Raimo Snellman har förgyllt kors, toalettstolar och stänkskärmar. Guldådrorna på Mauno Koivistos gravmonument krävde både fantasi och kunskap.

Sidan 2

Tre eller fyra blir en
i Pedersörenejden
Sidan 3

Höstdagarna – ett bevis
på att talkoandan lever
Sidan 5

Låt dig inte definieras
av andras bekräftelser
Sidan 19

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Frikänd – men dödsdömd ändå

IFÖRRA veckan fälldes ett historiskt domslut i Pakistan när en kvinna vid namn Asia Bibi frikändes från anklagelsen för blasfemi. Hon är den första kristna kvinna som dömts till döden för hädelse i Pakistan. I nio år har hon suttit i fängelse i väntan på ett rättsbeslut. Under åren har Asia Bibi vuxit till en symbol för den kristna minoriteten i Pakistan, och gett den ett ansikte internationellt. Hennes namn är känt över hela världen. Det har gett henne ett visst skydd som hindrat henne från att bli ett namnlöst, okänt rättsoffer, men också ett ännu större hot att leva med – om hon alls får leva. De som har talat för hennes sak har riskerat sina liv. År 2011 mördades Punjabprovinsens guvernör Salmaan Taseer och ministern för minoritetsrättigheter, Shahbaz Bhatti, efter att ha talat till Bibis försvar och efterlyst att landets hädelselagstiftning ses över. År 2016 skulle hennes fall ha prövats av högsta domstolen – men det blev inte av efter att en av domarna jävade sig.

I ONSDAGS i förra veckan kom så domen. De tre domarna sägs i själva verket ha fattat beslutet om frikännande redan tidigare, men hade förhållat tillkännagivandet i tre veckor av rädsla för det raseri det förväntades försäkra.

Så gick det också. Samma eftermiddag beskedet kom tog tusentals ursinniga demonstranter till gatorna i Islamabad och Karachi med klubbor, brinnande bildäck och plakat som krävde Asia Bibis död. Samma krafter hade tidigare enligt the Observer hotat att lamslå nationen och döda domarna om de inte skulle hålla fast vid Bibis dödsdom. Premiärminister Imran Khan försvarade beslutet i ett televiserat tal och förklarade att det är i enlighet med både Pakistans lagstiftning och islams läror.

SORGLIGT NOG håller våldsamma och extrema krafter alla pakistanier i ett järngrepp, vare sig de tillhör den ena eller den andra religionen. Ministern för religionsfrågor har undertecknat ett avtal med extremistiska TLP om att inte motsätta sig att fallet öppnas på nytt. Vad värre är: han har också lovat föra in Asia Bibi i registret över personer som inte tillåts lämna landet. Hennes försvarsadvokat har redan flytt utomlands, för att hålla sig vid liv och kunna försvara henne i fortsättningen. Hennes man vädjar i sin tur till Theresa May om asyl i England.

ÄN HENNES påstådda brott, då? Alltsammans började en het dag när Asia Bibi tog en munfull vatten för att släcka törsten ur samma mugg som hon var på väg att bjuda åt sina muslimska grannar. Det är snart tio år sedan. Största delen av tiden har hon suttit i fängelse, separerad från sin man och sina fem barn. Nu är hennes symboliska, viktiga seger i rätten i praktiken ändå en dödsdom, utanför rättssalar och fängelserum. I dess skugga hukar sig också alla kristna i landet, för att göra sig så osynliga som möjligt för det blinda hat som sveper över allt och alla. Hat kan döda ett enstaka människoliv men samtidigt också allt det som gör oss värdiga att kalla oss människor.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: RAIMO SNELLMAN

”Guld är en hälsning från världens skapelse.”

Giv mig guld och lite glans

Raimo Snellman har ägnat sitt liv åt att beklä föremål och utrymmen med guld, och han ångrar inte en dag. – Guld är en gudomlig syn! Guld gör en situation både festlig och helig. Men för mycket guld blir äckligt. Jag brukar springa ut ur gyllene salen i Eremitaget.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Kanske det inte var **Raimo Snellman** som hittade guld, kanske det var guld som hittade honom.

Han studerade engelska och historia i Wales. Under veckosluten åkte han in till London och tittade på de fina, förgyllda gamla föremålen som var till salu vid de stora auktionshusen. När han kom hem till Helsingfors undrade han: Männe man gör sådana förgyllningar i Finland?

Han träffade Finlands sista förgyllarmästare, som hade sitt arbetsrum på Nylandsgatan i Helsingfors.

– Han var väldigt skicklig, men han sa att den här branschen är döende.

Men det var inte Raimo Snellman så säker på. Han lärde sig mer om förgyllning. Studierna i engelska kändes inte längre lika intressanta. Sedan fick han ett stipendium för att studera förgyllning i Ryssland.

– Då öppnades mina ögon. Där insåg jag hur man egentligen förgyller, hur noggrann och exakt man måste vara.

Och så fick han gå i lära hos en rysk mästare – mycket tack vare den ryska mästarens son, som hade lärt sig engelska genom att lyssna på The Beatles och ville ha någon att öva med.

Sedan började han bearbeta Museiverket. Han ville att de skulle förstå att det faktiskt behövdes förgyllare i Finland, att branschen inte var döende, att det fanns 22 ortodoxa kyrkor i Finland

som var som konstverk och som behövde restaureras på rätt sätt.

För att inte tala om möbler.

– Det fanns föremål i både presidentens slott och i Smolna som härstamade från generalguvernörens tid. De hade blivit reparerade med bronsfärg, för man förstod inte vad man skulle göra med dem.

Tolv år att bli mästare

Efter en paus på sextio år utbildades igen gesäller och förgyllarmästare i Finland.

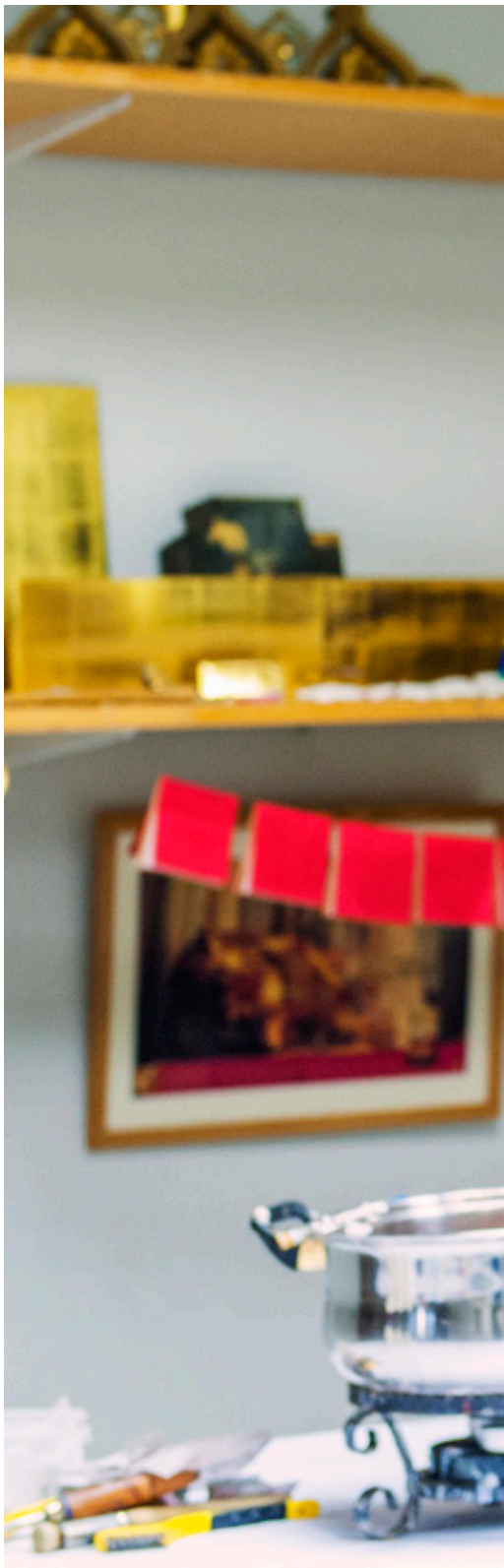
– Men jag ville också göra det bredare. Jag ville jobba med kyrkor, inte bara med tavelramar och restaurering.

Under 20 år har fem förgyllare gått i lära hos honom. Nu när han själv ska gå i pension ska hans avlägsna släkting **Mikko Snellman** ta över förgyllningsföretaget, som idag har sina utrymmen i anslutning till det ortodoxa kulturcentret Sofia.

Snellman brukar få uppdrag andra förgyllare tackar nej till. Han har förgyllt toalettstolar och –borstar, han har förgyllt kyrkor och kors – nu senast korset och klotet i Degerby kyrka.

Just nu arbetar han med **Mauno Koivistos** gravmonument – en svart sten på åtta ton med gyllene ådror.

– Det kräver mycket kunskap och skicklighet. Du ska själv tillverka de ämnen du jobbar med och kanske också dina verktyg. Hela processen är i mi-

na händer. Det tar lång tid att lära sig. Och sedan ska du upprätthålla dina färdigheter.

Att bli en förgyllarmästare tar tolv år.

– Jag har lärt mig om förgyllning i Vatikanen och i Asien. Det är alltid spännande att se hur folk gör det lokalt, vilka ämnen de använder. Man har ju hållit på med förgyllning i 4 000 år, och det man behövt har man tagit ur naturen. Vi använder till exempel lim som görs på hare, i Egypten gör de lim på getskin.

Håller i sextio år

Han böjer sig över Koivistos gravmonument och stryker med handen över ådrorna som korsar den blanka, svarta ytan.

– Den här borde tåla vatten. På vin-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Sofia Torvalds Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson , tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275

RAIMO SNELLMAN

FÖRGYLLARMÄSTARE, PENSIONÄR.
HÄRSTAMMAR FRÅN DEN GAMLA
KULTURLÄKTEN SNEELMAN.

FAMILJ: FRU OCH TRE BARN, FYRA
BARNBARN.

GÖR PÅ FRITIDEN: SPELAR GOLF
OCH LÄR SIG ÄNNU MER OM FÖR-
GYLLNING.

tern kommer det snö, med alla orenheter snön innehåller. Stenen kommer att vara alldeles grå på våren. Sen kommer någon dit och börjar gnugga på den med tandborste, och då lossnar förgyllningen. Så vi har gjort olika experiment: en stenbit i frysen, mylla på, i frysen igen ... Om förgyllningen håller i trettio år är jag nöjd.

Han undrar varför församlingarna nöjer sig med sina tråkiga svarta kors. Ibland riktar de till och med en elektrisk lampa mot korset för att det ska synas ordentligt.

– Men ett förgyllt kors håller i sextio år och det lyser alldeles av sig självt. Tänk vilka elräkningar det blir av att lysa på ett kors i sextio år.

RAIMO SNEELMAN och ett av de vanligare förgyllningsobjekten: en stol. Dagen efter att den här bilden togs hade han i uppdrag att förgylla stänkskärmen på en Harley Davidson-motorcykel.

För mycket är äckligt

När han talar upp guldets egenskaper blir han lyrisk.

– Guldets skapades då vår värld blev till! Det har regnat ner på vår jord. När man klär ett kors med guld har guldets inte förändrats alls – det är samma guld som en gång regnade ner på jorden. Guld är en hälsning från världens skapelse. Om man då tänker på teologin bakom – att ett kors av trä genom Jesus försoningsdöd blivit upphöjt till guld – vad är då en bättre metall för ett kors?

Han talar om guldatomens egenskaper. På atomskalet finns en fri elektron som påverkas kraftigt av minsta lilla ljus. Det räcker med ske-

net från en liten oljelampa.

– Elektronen blir exiterad och faller in i den tunga atomkärnan och producerar fotonstrålar som sedan syns på vår näthinna. Vare sig man kommer från en sandöken eller en potatisgrop i norra Karelen så är det stort att få se något sådant. Den här känslan: Aaaah!

I Bibeln nämns guld fler än 300 gånger. Men guld är också en farlig metall. Det räcker med en liten smula. Guld kräver kontrast.

– Putin uppträder mycket prästligt och faderligt i en gyllene omgivning, en smakfullt gyllene omgivning. Annat är det med Trump. Han har förgyllt sitt sovrum, och det är äckligt, smaklöst.

Han tar en liten skiva bladguld och

lägger den på en dyna av bockskinn. Sedan greppar han en borste av ekorrhår och stryker den mot sin kind för lite olja. Borsten kallas guldläggare. Med hjälp av borsten stryker han guldbladet på sin plats, till exempel på en stol.

– Måne det här guldets grävdes fram för 2 000 år sedan, eller för 4 000 år sedan? Vi vet inte.

Raimo Snellman har beviljats statlig konstnärspension. Han ska bo i Portugal i fem månader och spela golf. Men i själva verket blickar han redan framåt, mot nästa projekt.

– Jag skulle vilja åka till Japan för att lära mig reparera porslinsföremål med guld, *kintsugi*-metoden. Sedan kan jag lära upp andra!

Jakobstad vill också vara med i den nya församlingen i Pedersörenejden

SAMMANSLAGNING. Församlingsrådet i Jakobstads svenska församling har gjort ett eget initiativ till församlingssammanslagning i Pedersörenejden. De föreslår en utvidgad modell där samfällighetens fyra svenska församlingar blir en.

För två veckor sedan beslöt de tre landsortsförsamlingarna Esse, Purmo och Pedersöre om ett initiativ där

de tre församlingarna bildar en ny Pedersöre församling. I den modellen står Jakobstads svenska utanför.

– Vi är glada över att grannförsamlingarna tagit initiativ och att det rör på sig i den här frågan efter flera års stiltje, säger kyrkoherde **Bo-Göran Åstrand** i Jakobstad. Vi gör nu ett förslag till en utvidgad modell där alla fyra blir en som vi sänder till domkapitlet.

Enligt Åstrand motser församlingsrådet att domkapitlet gör en utredning av båda alternativen, vilket biskop **Björn Vikström** också sade att de ska göra under biskopsvisitationen i Jakobstad senaste veckoslut.

– Oberoende av utgången är det bra att det utreds på nytt. Det har ju gått tio år sedan den senaste utredningen och saker och ting kan ha för-

ändrats, säger Åstrand.

I Jakobstad ser man olikheterna mellan stad och landsbygd som en styrka snarare än som ett hinder.

– Vi ser att livet kring varje kyrka ska få fortsätta om vi blir en församling. En större enhet ger också ett större utrymme för de mindre församlingarna Esse och Purmo. Den nya kyrkolagen ger oss möjlighet att på lokalt nivå bil-

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde i Jakobstad. FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

da kapelliknande församlingar som själva får välja sin egen präst. Dessutom tror jag att en gemensam försam-

ling skulle göra att vi slipper den historiska belastningen från 1950 då områden från Pedersöre inkorporerades i Jakobstad, säger Åstrand.

Domkapitlet ska nu bereda initiativen till kyrkostyrelsen som beslutar i frågan. Innan frågan avgörs av kyrkostyrelsen ska domkapitlet ännu höra de berörda församlingarna under våren.

Kyrkpressen utkommer varan

KYRKPRESSEN. Från år 2019 utkommer Kyrkpressen med tjugosex nummer per år. Växande distributionskostnader flyttar fokus från utdelning till innehåll. I framtiden är tanken att kunna erbjuda tidningens prenumeranter mer digitalt och lokalt material.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

– Kostnaderna för distributionen av papperstidningen har blivit oproportionerligt stora. Därför har vi tillsammans med församlingarna sökt en modell där vi kan betala för innehållet och inte för utdelningen, säger Kyrkpressens chefredaktör och Fontana Medias vd **May Wikström**.

Vad får läsarna i utbyte mot den glesare utgivningen?

– Det är en process vi jobbar med på redaktionen. Men det är klart att vi kommer att ha mer resurser för innehåll på webben. Det som kanske är allra viktigast för församlingarna är att vi har möjlighet att göra lokala versioner.

De lokala insidorna är en modell som prövats av Helsingfors-församlingarna och visat sig fungera väl. I praktiken betyder det att de sidor där församlingarna annonserar sina veckoprogram kan skraddarsys i lokala versioner, som går ut till en eller några församlingar. I övrigt ser tidningen likadan ut för alla.

Från Kyrkpressens sida hoppas man att den här möjligheten är något andra församlingar vill haka på. Flera församlingar på olika håll har redan visat intresse.

När distributionskostnaderna är problemet, varför inte satsa på en helt digital lösning?

– Det finns de som frågar efter en digital Kyrkpressen och den möjligheten undersöker

vi också nu, att göra en sådan för dem som vill ha den, säger Wikström.

– Men en fysisk tidning som kommer i brevlådan är fortfarande det bästa sättet att nå församlingsmedlemmar som inte själva aktivt söker kyrkans röst i sin vardag.

Det här får stöd av den läsarundersökning som Kyrkpressens redaktionschef **Nicklas Storbjörk** hållit i trådarna för. När människor tillfrågas vilken som är deras främsta kontaktkanal till församlingen är Kyrkpressen den överlägset största, med 54 procent. Jämförelsevis är det 6 procent som svarar att de får den kontakten via församlingarnas egna broschyrer och programblad.

– Så pass stark historia har den här tidningen i finlands-svenskarnas vardag, säger May Wikström.

Församlingarna med i processen

Sedan det stod klart att posten drastiskt höjer distributionsavgifterna har Kyrkpressens utgivare Fontana Media fört en dialog med församlingarna. Problematiken lyftes upp på lokala samlingar runt om i Svenskfinland under våren.

– Ifall församlingarna inte tycker att den här tidningen är viktig och ser den som ett viktigt medel för att nå sina medlemmar så är det ingen idé att vi håller på med det här. Men till vår stora glädje så tycker församlingarna att

Kyrkpressen är väsentlig för dem, säger Wikström.

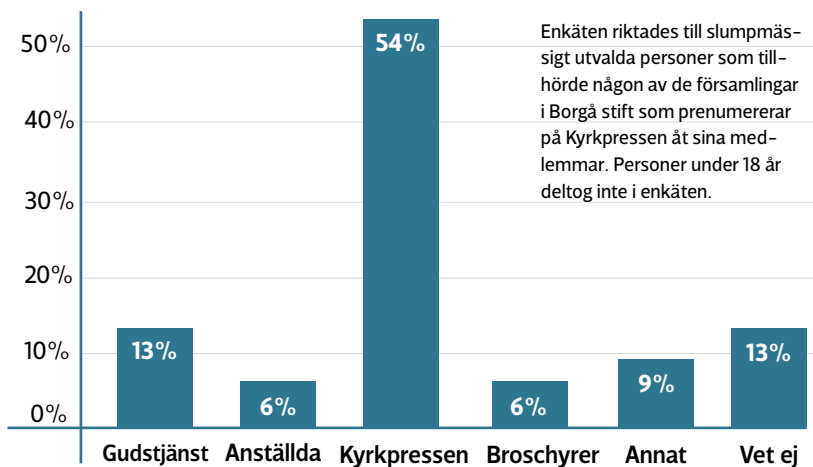
I september hölls ett gemensamt rådslag i Tammerfors där församlingarna enades om att en modell med papperstidning varannan vecka var den mest realistiska och attraktiva i dagsläget.

Utgivningen varannan vecka ses ändå av flera församlingar som en utmaning när det gäller att föra fram den egna annonseringen. Kyrkpressen tillkom ursprungligen för att vara ett förmånligt annonsorgan för församlingarna.

– Samtidigt har kyrkan en marknadsföringsutma-

Enkät våren 2018 "Min främsta kontaktkanal till församlingen är ..."

n=170

"En fysisk tidning som kommer i brevlådan är fortfarande det bästa sättet att nå församlingsmedlemmar som inte själva aktivt söker kyrkans röst i sin vardag."

May Wikström

STÖD ADMINISTRATION

KCSA tar över samtalstjänst

Kyrkans central för det svenska arbetet tar enligt en överenskommelse med Helsingfors kyrkliga samfällighet över samtalstjänsten från och med årsskiftet. Orsaken till övertagandet är att samfälligheten i framtiden

vill koncentrera sig på att arbeta inom samfällighetens geografiska område och inte bära ansvar för en verksamhet som också omfattar Nyland, Åboland och Åland.

– Då KCSA tar över blir också den svenska samtalstjänsten mera kongruent med den finska motsvarigheten Palveleva puhelin som

administreras av den finska verksamhetsavdelningen vid Kyrkostyrelsen, säger **Sixten Ekstrand** som är direktor på KCSA.

I och med övertagandet strävar KCSA också efter att skapa en enda huvudman för kyrkans samtalstjänst som hittills varit rätt splitt-rad. I Österbotten har tjäns-

ten burits upp av frivilliga eller församlingsanställda som ansvarat för skötseln vid sidan av sitt arbete.

Samtalstjänsten har finansierats genom bidrag från församlingarna och finansieringen följer med från samfälligheten, så i det avseendet blir det ingen förändring för församlingarna.

– På KCSA ser vi det här som en möjlighet att utveckla samtalstjänsten och också åstadkomma synergieffekter genom att integrera vår egen självvårdssamtal i helheten. Vi avser också att utveckla verksamheten och söka nya former för samtal och självvård på nätet. Detta efter-

som allt flera tillbringar mer tid på nätet, säger Sixten Ekstrand.

Frågan har diskuterats med kyrkoherdarna i stiftet som gett grönt ljus till ett projekt omfattande tre år 2019–2021. Därefter utvärderas verksamheten och beslut fattas om fortsättningen.

nan vecka

KYRKPRESSENS REDAKTION blickar framåt med tillförsikt mot ett år med stora omställningar. På bilden från vänster May Wikström, Nicklas Storbjörk, Ulrika Hansson och Sofia Torvalds.

ning som inte handlar om att berätta exakt vilket möte vilken tid, utan mera om att aktualisera de frågor som berör människors andlighet och tro.

Wikström tror att de artiklar, teman och människoröden Kyrkpressen tar upp också spelar en roll för att hålla kyrkans varumärke vid liv hos dess medlemmar. Det handlar inte nödvändigtvis om att förmedla klockslag, utan om att väcka en längtan.

– Och det är en sak som går över regiongränserna. Människor som varit oroliga för Kyrkpressen har också lyft fram vilken sammanhå-

lande funktion den har för hela Svenskfinland.

Vad går det att säga om hur framtiden ser ut bortom år 2019?

– I och med den här omläggningen har Kyrkpressen och Fontana Media tryggt den närmsta framtiden för tidningen. Men det är helt klart att vi behöver se över alla resurser, därför att volymer på posten minskar hela tiden och det finns utmaningar också i församlingarnas ekonomi. Så jobbet fortsätter, men just nu är vi vid ganska gott mod.

Skribenten är redaktör på Kyrkpressen.

Hjälpledarsatsning gav Höstdagar uppsving

UNGA. Över 500 ungdomar samlades på Höstdagarna i Toijala.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **LINDA LESKINEN**

– Många säger att det inte finns någon talkoanda. Jag säger: Kom till Höstdagarna så får du se att den lever!

Detsäger **Patricia Högnabba** som är förbundssekreterare för Förbundet kristen skolorngdom som är huvudarrangör för Höstdagarna, en årligen återkommande kristen storsamling i allhelgona-helgen.

– Det är otroligt hur ungdomar och unga vuxna kommer redan på torsdag och städar och bär madrasser och gör allt de kan för att deltagarna ska ha det bra. Det är ganska unikt att få till en så stor samling med tallokrafter, säger Högnabba.

Hjälpledarutbildning

En del av konceptet är nytt från och med i år. En lyckad satsning som dessutom lockade kring 100 deltagare mer än ifjol.

– Vi har mer fokus på hjälpledare så att församlingarna kan använda Höstdagarna som en del i sin hjälpledarutbildning. Vissa verkstäder var riktade till hjälpledare, och det fanns möjlighet i schemat för församlingarna att ha samlingar med sin egen grupp.

Bland årets gästtalare nämner Patricia Högnabba **Christa Mickelsson** som drabbades av en stroke för lite över ett år sedan samt **Mikael Andersson** som jobbar som sjukhusclown och är skådespelare på Svenska Teatern.

– Men största delen av programmet görs av ungdomar för ungdomar. Vi hade till exempel inget band utifrån utan ungdomarna bildade själva ett band och övade ihop.

ÅRETS UPPLAGA lockade 100 fler deltagare jämfört med ifjol. Sjukhusclownen Mikael Andersson var uppskattad talare.

HÖSTDAGSPROGRAMMET GÖRS i huvudsak av ungdomar för ungdomar.

BISKOP VAL

Hintikka ny biskop i Esbo

Lutherska världsförbundets biträdande generalsekreterare, TD **Kaisamari Hintikka** blir ny biskop i Esbo stift.

Hintikka fick 57,5 procent av rösterna (463 röster) i andra omgången i biskopsvalet senaste vecka.

Hennes motkandidat i andra omgången, utbildaren i gudstjänstliv, TD **Juhani Holma** fick 324 röster.

Valet innebär att det igen finns kvinnlig representation bland biskoparna i landet. Det har det inte funnits sedan **Irja Askola**, som var biskop i Helsingfors stift, gick i pension för ett år sedan.

– Många har haft svårt att förena sig med tanken att det bara funnits män i biskopskollegiet och det är en känsla ja personligen kan förstå. Samtidigt gör inte en kvinna en sommar, förändringsarbetet måste fortsätta, sade Kaisamari Hintikka efter valet.

Som biskop vill Hintikka

jobba för att kyrkan lever mer i växelverkan med resten av samhället – inte bara när kyrkan tillfrågas. Kyrkan bör också aktivt jobba för det här.

Hintikka säger vidare att hon också vill arbeta för att man ska våga prata också om svåra saker i biskopskollegiet.

Valdeltagandet i andra valomgången låg på 84,7 procent av de 950 röstberättigade. Sammanlagt 18 röster förkastades.

Hintikka vigs till ämbetet den 10 februari 2019 och efterträder då **Tapio Luoma** som tillträdde som ärkebiskop i juni i år.

BARNHEMMET. Ett barnhem där barnen får utstå hot, misshandel och hårt fysiskt arbete. En ängel som kommer på besök i natten. Det låter som en otrolig berättelse, för bröderna Vilpanen var det verklighet.

BRÖDERNA VILPANEN som ettåringar. De föddes i en finsktalande familj, men växte upp på svenska och är i dag helt svenskspråkiga.

Bakom barnhemmets dörrar

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

– Vi kan ju berätta hur det började, säger **Martti Vilpanen**. Vår mosters man var alkoholist.

Det var i början av 1940-talet. Tvillingbröderna Martti och **Paavo Vilpanen** bodde hos sin moster och hennes man. De var inte ens två år gamla när mannen försökte tvinga dem att dricka alkohol. Behandlingen uppdagades snart och pojkarna togs därifrån. De kom till ett svenskt barnhem i en by i östra Nyland. De två små pojkarna led av lunginflammation och det var osäkert om de skulle överleva.

– Läkaren som granskade oss sa att de här pojkarna inte ser morgondagens ljus, berättar Martti.

Men bröderna Vilpanen klarade sig.

Barnhemmet

47 barn bodde det som mest på barnhemmet. Det var krigstid när bröderna kom dit. De minns att de såg bombplanen som flög över och fällde sina bomber i havet; skrällarna när de detonerade.

Bröderna Vilpanen minns en hård tillvaro. Maten var enformig. Kläderna som barnen på hemmet fick bära var lappade och nötta, ofta för små. Skorna klämdes deras fötter så att ögonen tårades och under en av de kallaste vintrarna hade Paavo inget annat att ha på fötterna än ett par träskor med papperstyg ovanpå. En sommar fick alla barnen löss och deras hår fick klippas bort.

– Alla runtomkring visste på vilket hem vi bodde. Vi såg ut som utomjordingar eller patienter på något sjukhus, säger Paavo.

Bröderna minns när de blivit gamla nog att börja skolan. Barnhemspersonalen stod och skrek åt dem när de inte hittade passliga kläder och skor att klä på sig.

– Det låg en liten barnstövel på golvet, minns Martti. När de skrek åt oss vippade jag upp den i taket. När den föll ner råkade den träffa sköterskan rakt i huvudet. Hon blev så rosenrasande att hon tog fast mig i öronen och lyfte upp mig och skakade om mig.

Hanspändes sig och kämpade emot och kunde känna hur hjärtat slog en volt i bröstet. Martti hade men av händelsen i veckor efteråt, men när han grät tyckte barnsköterskorna att han inbillade sig.

Det var ingen engångshändelse. Paavo hade en tand som växte snett, så att den stack rakt ut ur munnen på honom. En gång fick han en smäll i ansiktet så tan-

den gick rakt genom läppen.

– Föreståndarinnan stod hela tiden och skrek att vi skulle jobba. Vi var så övertrötta, vi skulle ju också läsa läxor och gå till skolan.

De minsta barnen skrek ofta om natten, men ingen av sköterskorna steg upp.

– För att få sova gick jag upp och bytte blöjor. Så lekte jag lite med dem och så somnade de. Och då fick också vi sova, berättar Paavo.

Arbete och ris

– Det var den mörkaste tiden i våra liv, säger Martti. Det var hot och allt möjligt. När vi kom från skolan fick vi inte läsa läxorna, utan måste jobba. Där fanns en stor trädgård och ett växthus. Alltid fanns något att göra.

På hösten skulle de hjälpa till med slakten. Det fanns grisar och får vid barnhemmet.

– Berätta inte allt, det är så hemskt, säger Martti till brodern.

– Värst var det nog att nacka hönsen, säger Paavo.

På varje dörrpost i barnhemmet hängde stora riskvistar – Martti håller ut armarna och visar. Kom de för sent tillbaka till hemmet betydde det stryk.

– Vi skulle dra ner byxorna och ligga på en brits. Så slog de med riskvistarna så att ryggarna fick röda, uppsvällda märken, berättar Paavo.

– När vi gick till skolan var det många gånger vi inte kunde sitta alls, för det brände, sved och värkte, säger Martti.

Flickor och pojkar på hemmet behandlades på samma sätt.

– Vi började fundera om flickorna någonsin i tiden skulle ha barn, kunde det alls gå? Så som personalen behandlade dem, sparkade och hade sig, säger Paavo.

Ofta fick bröderna Vilpanen skulden för de äldre barnhemspojkaras bus.

– De hotade hela tiden med att de skulle skicka oss till Östensö, upp till Österbotten, säger Martti. Där fanns ju ett sånt där hem för brottslingar.

Ibland kombarnskötarpraktikanter till hemmet. De visade barnen att det fanns något annat, ett bättre liv, utanför. Men de stannade bara en kort tid.

Ängeln och Jesus-tavlan

En händelse under åren på barnhemmet var inte lik de andra. När bröderna var ungefär fyra år sov de på andra våningen i huset. Där fanns ett fönster som vette ut mot en äng. Det var natt och beckmörkt när båda bröderna vaknade.

– Vi tittade ut genom fönstret, säger

Martti. Det var som en stjärna långt borta. Den närmade sig tills den var alldeles vid fönstret. Ljuset var klart som mitt på dagen.

Plötsligt var ljuset inne hos dem. Det var en ängel de såg stå där.

– Jag sa åt dig: Ser du samma sak som jag? berättar Paavo. Jo, svarade du.

Paavo visar hur de satt, han på ena sidan, så ängeln och brodern på andra sidan. Stor och skinande vit, berättar Martti att den var.

– Det var det bästa ögonblicket för oss. Vi blev så lugna.

De följande dagarna betydde örfilar och slag ingenting.

På en vägg i barnhemmet fanns en stor, vacker tavla som barnen beundrade. De frågade personalen vem den föreställde. ”Det får ni reda på i skolan”, var det enda svar de fick. Till slut fick de veta att det var Jesus himmelsfärd som avbildades.

– Då först fick vi reda på vem den där Jesus var, säger Paavo. Det var inte något andligt alls där på det där hemmet. Det var bara kallt och hårt.

När gubbarna från kommunen kom för att granska barnhemmets verksamhet satt pojkarna gömda under bordet med den stora duken och tjuvlyssnade.

– Kommungubbarna frågade av personalen: Hur är det på det här hemmet, är allting väl? Joo, sa de, vi har så snälla barn. De gör inget illa, berättar Martti.

När pojkarna under bordet blev upptäckta kördes de snabbt ut ur rummet, innan de hann få för sig att protestera.

Aldrig ett eget hem

Tvillingbröderna Vilpanen höll ihop, de hade ett eget sätt att kommunicera. När det inte fanns någon annan de kunde anförtra sig åt hade de ändå varandra.

– Vi tittade bara på varandra så visste vi precis vad den andra tänkte.

Tre gånger försökte bröderna rymma från barnhemmet, men blev alltid upphittade igen.

– En gång for vi upp till skogs och byggde en liten koja, så fick vi sova lite i fred, berättar Paavo. Men sedan när de kom och hittade oss ...

– Det var ett sådant skrik, de var rosenrasande, säger Martti.

Bröderna bodde på barnhemmet till sjuttonårsåldern.

– Alla pengar vi fick, det var någon mark då och då, sa föreståndarinnan att hon skulle ta hand om. Vi skulle få dem tillbaka när vi flyttar. Pyttsan, ingenting. Hon for iväg med allting, säger Paavo.

Martti blev skickad till en familj för att

”Alla pengar vi fick, det var någon mark då och då, sa föreståndarinnan att hon skulle ta hand om. Vi skulle få dem tillbaka när vi flyttar. Pyttsan, ingenting. Hon for iväg med allting.”

Paavo Vilpanen

gå i lära hos mannen som jobbade som målare. Men mannen var alkoholist och Martti stannade inte länge. Paavo kom till granngården. Där behövde de hjälp med värsådden och frågade om han kunde köra häst.

– Jo, jo, sa jag. Jag hade aldrig kört häst, men jag behövde tjäna lite pengar för att köpa kläder.

Tunga säckar som skulle lyftas upp i säningsmaskinen var inget problem för Paavo som jobbat hårt på hemmet. Hästen travade på så han höll på att tappa de stora lånade stövlarna. Men bonden var han nöjd och grannarna ringde och hörde sig för vem arbetskarlen var. Det var revansch för barnhems pojken.

Efter att de klarat av sin militärtjänstgöring gick bröderna omkring och frågade efter arbete och någonstans att bo. Paavo försökte gå till socialen och fråga efter hjälp, pengar. De svarade: ”Ni är ju två stycken.”

– Hur hjälper man varandra om man inte har någonting? frågar Martti.

I vuxen ålder har bröderna flyttat omkring mycket för att hitta jobb. Martti har varit i byggbranschen, Paavo jobbad många år med att dra telefonkablar. Det var ingen tryggtillvaro och det var svårt att hitta vänner de kunde lita på bland arbetskamraterna. De berättar om tungt arbete där de gång på gång fick bevisa sitt kunnande, om boende i baracker, ett stulet lönekuvert, om bra och dåliga arbetsgivare.

En glädje att hjälpa andra

”Vi kan inte berätta de hemskaste sakerna”, säger bröderna Vilpanen flera gånger.

– Han där uppe känner till vad som har försiggått, säger Martti. Hoppas han förlåter dem som gjorde illa. Vi har bett för att de ska ha det bra de också, fast de misshandlade oss mycket.

I dag är Martti och Paavo Vilpanen 77 år gamla. De har människor omkring sig som bryr sig om och litar på dem – och trots allt de varit med om hjälper de gärna andra.

– Jag förundrar mig över folk som inte förstår att bjuda på sig själva, säger Paavo.

En sak som sysselsätter dem varje vecka är matutdelningen i Andreaskyrkan i centrum av Helsingfors, där bröderna hjälper till med att hämta och sortera varor.

– Det är ett nöje tillika som det är en värme innanför bröstet, att vara här och se att sådana får hjälp som behöver den, säger Martti.

MED TREHJULINGEN
kör Martti Vilpanen
mat från butiker
och bagerier. På
onsdagar hjälper
han och brodern
Paavo till med att
sortera matvaror
i Andreaskyrkans
källare, varje tors-
dag delas de ut till
behövande.

Indigo Music presenterar

Årets stora Julkonsert 2018

Gäststartister, se spelplan intill.

Thomas Enroths Orkester
 Thomas Enroth: Piano - Måns Aldén: Bas
 Hasse Bergström: Trummor - Popp Gustafsson:
 Steelguitar - Philip Järvenpää: Gitarrer

Årets stora julkonsert 2018

- 19.11 Grand Borgå Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström **Slutsåld**
 Biskopsgatan 28, 06100 Borgå
Extra förest. kl: 17.00 biljetter 040 1833008 Akilles eller Grand
- 20.11 Liljendal gården Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström
 Herrgårdsvägen 14, 07880 Lovisa
- 21.11 Sibbo Sjukhusets festsal Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström
 Gamla Vattentornsbacken 1, 04130 Nickby
- 22.11 Tenalagården Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Sockenvägen 22, 10520 Tenala
- 23.11 Kyrkslätt kyrkan Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Stallbacken 1, 02400 Kyrkslätt
- 24.11 Villa Lande Kimito Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Engelsbyvägen 8, 25700 Kimitoön
- 25.11 Alandica Mariehamn Kl: 19.00 Gästartist: Ramona Nordberg
 Strandgatan 33, Mariehamn 22100
- 26.11 Tryckeriteatern Karis Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Torggatan 3, 10300 Karis
- 27.11 Frans Heriksson salen Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Närpesvägen 16, 64200 Närpes
- 28.11 Åminne Folkpark Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Paviljongvägen 21, 66100 Malax
- 29.11 Korsnäs Kyrka Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Kyrkobytvägen 37, 66200 Korsnäs
- 30.11 Replot Uf Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Byhamnvägen 94, 65800 Replot
1. 12 Schaumansalen Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Köpmansgatan 10, 68600 Jakobstad
2. 12 Snellmansalen Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Vingesgatan 18, 67100 Karleby
3. 12 Vörå, Norrvalla Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Vöråvägen 305-307, 66600 Vörå
- Förköp: NetTicket, Lipputoimisto, Alandica, Luckorna, Norrvalla, Jakobstads Bokhandel, Studio Ticket.

Ammata Spa

Tervetuloa Vaasaan
AMMATA SPA NATURE AYURVEDAAN!
 Hovioikeudenpuist. 7 D, Vaasa

Välkommen till AMMATA SPA
 NATURE AYURVEDA i Vaasa!
 Hovrättsplanaden 7 D, Vaasa

Även på
 Sjövägen 54b
 66210 Molpe

Perinteinen Thaihieronta • Lämmin yrttihaude
 Traditionell Thaimassage • varm örtkompress
 Aromaterapihieronta • Lämmin yrttihaude
 Aromaterapihieronta • varm örtkompress
 Erilaisia kasvohoittoja Ansiktsbehandlinger
 Vi använder MARZIA CLINIC ansiktsvårds-
 produkter!

Jalkahierontaa Vyöhyketerapiaa 62 pist. hieronta
 Fotmassage, Zoneterapia, 62 punkters
 Raskausajan hierontaa Gravidmassage
 Lastenhierontaa (4-12v) ja (12-15v)
 Barnmassage (4-12v) och (12-15v)

Lisätied. ja ajanvar. osoitteesta: www.ammataspa.fi
 Mer info och tidsbokn. finns på: www.ammataspa.fi
 Puh./Tel. 050 328 2664 E-mail: info@ammataspa.fi

LAHJAKORTTEJA www.ammataspa.fi tai meiltä Spa:sta
 PRESENTKORT www.ammataspa.fi eller från vårt Spa

Korsnäs apotek

www.korsnasapotek.fi
 öppet: må-fred. 9-18 lö 10-14

ELfirma Antell Leif

- installation
- elmaterialförsäljning
- planering

050-5235391
leif.antell@pp.malax.fi

När du söker kvalitet till rätt pris!

- * grävning
- * transporter
- * materialförsäljning
- * krossförsäljning

In-Trans
 Jordbyggnad

Tel: 050-5980 320
 E-post: fmaintrans@msn.com

GRÄVSKOPOR

Tillverkas i olika modeller enligt kundens önskemål.
 Reparationer och slitstål

BR Bäcklund

Tel. 364 3140
 Gruvvägen 5, 66200 Korsnäs

AB MOLPE FRYS

Fullständigt foderkök för infrysning
 och tillverkning av pälssdjursfoder

Tel. 347 6733

VAASAN RAKENNUSKORJAUS
 OY/AB
VASA BYGGNADSREPARATION

Tel. (06)320 9100
www.vaasanrakennuskorjaus.fi

WT

företagstjänster

Industrivägen 1
 66100 Malax
 Tel. 010-7788 456

Teollisuustie 1
 66100 Maalahti
 Puh. 010-7788 456

www.wtmalax.fi

VVS-installation
B. Lax Rör Ab

Slompvägen 98, 65630 Karperö
 Tel. 06-3591 097 / 0500-163 468

Korsnäs Städ & Byggtjänst

Städ Marina 050-522 2645
Bygg Ronny 050-355 7775

Solpaneler o. batterier till villan från oss!

TA Elektriska Kb

Elinstallationer och Service | Elplanering | Lagerbutik
tommy.andtsjo@pp.malax.fi tel. 050 592 3478

För alla tillfällen

- Massor med blommor
- Presenter till vardag och fest

Korsnäs Blomster och Begravnings tjänst
 tel 06-364 1410, 050-5740464 carina.lagerstrom@netikka.fi
www.korsnasblomster.fi

Delta i luciavalet och luciainsamlingen!

1 Julia Halttunen
Borgå

2 Cassandra Kruse
Grankulla

3 Elin Qvist
Grankulla

4 Mikaela Lindblad
Billnäs

5 Clarissa Holmström
Lovisa

6 Andrea Degerlund
Karis

7 Cecilia Back
Jeppo

8 Ellen Smulter
Mariehamn

9 Julina Fagerlund
Finström

10 Lea Ekblad
Esbo

RÖSTA VIA WEBBEN

www.lucia.fi eller skanna QR-koden →

Din röst och ditt bidrag ska vara hos Folkhälsan 28.11.2018 före kl. 24.00.

RÖSTA PER SMS Skriv meddelandet enligt följande:

Nyckelord 10e lucia x Kalle Karlsson Din donation, 5, 10 eller 20 €	Ditt namn Kandidatens nummer ... och skicka det till numret 17240.

De uppgifter som lämnats i samband med inbetalning och omröstning behandlas konfidentiellt och förstörs när insamlingen avslutats 31.12.2019. Från sms-bidraget avdras skatter och operatörsavgifter. Insamlingstillståndet RA/2018/8 har beviljats av Polisstyrelsen.

RÖSTA MED RÖSTSEDEL

JAG RÖSTAR PÅ KANDIDAT NR _____

Mitt namn _____

Min adress _____

Jag bidrar med _____ € (minimi 1 euro/röst)

Jag sänder mitt bidrag via

☐ Aktia FI12 4055 1120 0450 79

☐ Nordea FI64 1562 3000 1093 32

☐ Danske Bank FI74 8000 1870 8920 73

Sänd röstsedeln per post till: Folkhälsan/Lucia, Topeliusgatan 20, 00250 Helsingfors. Du kan lämna ditt bidrag och din röstsedel i Folkhälsans hus och i Luckorna.

PRESENTATION

Det finns nåd för din vrede

Anne Lamott är amerikansk kristen författare, men samtidigt är hennes texter inte alls det man ser framför sig när man hör ordparet "kristen författare".

Efter att ha läst flera av hennes böcker tycker jag allt mer om hennes sätt att skriva, och hennes nyaste bok *Halleluja oavsett – om att hitta nåden i mörkret* är min favorit.

Vid första genomläsningen fattade jag inte riktigt vad hon försökte säga mig. Ändå märkte jag att jag, uppmanad av hennes text (motvilligt uppmanad) gick in i en situation på ett annat sätt än jag ursprungligen planerat, och att det blev mycket bättre än jag tänkt mig. Jag hade lyssnat lite grann på det hon skrev om nåd och barmhärtighet.

Hon skriver bedrägligt roligt, lättsamt, hoppar från ämne till ämne på ett sätt som gör att man lätt tror att hon är lite förvirrad, eller att hon bara associerar på ett lustigt sätt. Det köper man så gärna eftersom hon skriver så bra.

Men vid andra läsningen började jag upptäcka vad hon ville säga. Det handlar också om en sorts ärlighet och barhet, att hon vågar skriva om sin egen svaghet och sin avundsjuka. Jag känner en sådan lättnad när jag läser. Att om till och med Anne Lamott! Då finns det ju hopp för mig också!

Jag vill särskilt rekommendera *Halleluja oavsett* till alla oss som bär på bitterhet, alla oss som har svårt att förlåta och som någonsin varit riktigt avundsjuka på någon annan.

Anne Lamotts böcker lämpar sig väl för människor som inte vet vad de ska tro om Gud eller som oftast är arga på honom.

■ SOFIA TORVALDS

Ger verktyg för äventyr

FADERSKAP. Han ser det som ett stort äventyr och en stor förmån att vara pappa. Samtidigt kan det vara praktiskt utmanande att ta vara på gåvan som barnen är. För att hjälpa papporna har Jan-Gustav Björk gett ut en bok, eller ett magasin som han kallar det.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag är inte intresserad av teorier, utan av livet. Hur livet som pappa fungerar på riktigt. Därför har jag bett pappor dela med sig av sin praktiska erfarenhet. Både av sina misslyckanden och sin erfarenhet av det som funkar, säger trebarnspappan **Jan-Gustav Björk**.

Han kallar pappornas erfarenheter verktyg. Följaktligen heter också boken *Verktygsbacken*.

– Verktögen kan vara till hjälp för att handskas med sina egna svagheter. Att handskas med dem är inte detsamma som att dölja dem.

Han nämner lerkrukan som en symbol. Den är bräcklig men har en styrka som är större än vad den visar upp.

– Barnen älskar att höra vad föräldrarna gjort för tokigt i livet. Berättar man det visar man också sin svaghet som förälder. När jag berättar om mina egna misstag för andra föräldrar känner de ofta igen sig. Många är trötta på Facebook-varianten där både hemmet och familjen är i perfekt skick.

Lerkurkan, att visa sig sårbar, är ett av verktygen.

– **Stephan Ekman** berättar i boken hur de höll på att mista sina barn. Då lärde han sig sårbarheten och upptäckte kraften som var djupare än hans egen. Han säger att man inte ska tro att man kan allt, utan våga rådfråga andra. Lev livet, knäpp händerna och be Gud leda dig vidare, säger Björk.

Björk önskar att fler pappor ska få upp ögonen för att faderskapet är ett äventyr där man inte är ensam. Man har sin kvinna, kanske sina syskon och andra män med sig.

– Man får ta Skaparen som förebild, inte bara som en teori. Han vet vad livet är och vad en farsa är. Ju mer man vågar leva livet som pappa som ett äventyr med Honom desto mer spännande blir det. Det äventyret bör vi också leda våra barn in i.

Under tre års tid har Jan-Gustav Björk samlat egna och cirka femtio andra pappors erfarenheter. För bo-

JAN-GUSTAV BJÖRK önskar att allt fler pappor upptäckte vad snickaren från Nasaret har att ge som förebild och vägvisare.

ken har han intervjuat några namngivna pappor, men också några par där mammorna bidrar med sitt perspektiv.

– Olika typer av pappor kommer till tals: troende, de som inte definierat någon tro, gifta, sambon, fränskilda, styvpappor och pappor till adopterade. Jag vill få pappor som inte är vana läsare att läsa den. Syftet med **Ville Kavilos** bilder är också att fänga intresset.

Att vara förälder handlar bland annat om sömnlösa nätter, oro för barnen och att ge upp något av sin karriär.

– Varje hjälte-epos handlar om att offra sig för andra. Att vara förälder är

att offra sig och lida för sina barns skull. Den som inte offrat något för sina barn har inte gått in i föräldrarollen. Ger man över fostraransvaret till samhället och skolan ger man bort något av det största äventyret här i livet, säger Björk.

Har de som inte har en uttalad tro en annan berättelse om att vara pappa?

– Vi har alla brister som föräldrar. Om vi vågar mötas i det hittar vi gemensamma mänskliga kontaktpunkter med vem som helst. De flesta verktygen är livsverktyg som passar alla.

Det hela började med samtal i en

Sibbo församlingar och FMS satsar stort på egen julkonsert

JULKONSERT. I flera år har **Patrik "Putte" Frisk**, ungdomsarbetare i Sibbo svenska församling, drömt om att producera en julkonsert. Nu blir julkonserten *Joy to the World* äntligen av.

– Det är kanske lite otippat – ofta göra församling-

ar så att de köper in konserter, de producerar dem inte själva. Men jag tänkte att om vi producerar den i församlingen får vi in precis de element vi vill ha, säger Patrik Frisk.

Konserten har varit ett teamjobb, med kyrkomusiker från både den svenska

MAURIZ BRUNELL och Patrik Frisk står bakom jularrangemangen i konserten *Joy to the World*.

FOTO: PETER WIKSTRÖM

och den finska församlingen engagerade. Själva har Patrik Frisk varit aktiv i musikkretsen i många år och har ett brett kontaktnät.

– Det handlar mycket om julmusik som jag vill att folk

ska kunna ta till sig och som jag inbillar mig att jag vet att folk vill höra. Arrangemangen är ganska stora och vi har anlitat en proffsorkester på 20 personer. Det blir lite av en musikalkänsla, faktiskt.

Han har jobbat mycket tillsammans med kantor **Mauriz Brunell**, som också är den som leder orkestern.

– Ibland har vi varit frustrerade, andra gånger som i himlen. Det blir jättespän-

ret att vara pappa

”Som föräldrar har vi ett ansvar att ge barnen de verktyg och värderingar vi själva har erfårit.”

nan hjälptes åt med de dagliga sysslorna. I takt med industrialiseringen började pappan arbeta utanför hemmet och mamman stannade i hemmet som blev kvinnans sfär.

– Med postmodernismen ifrågasatte man auktoriteter och i dagens neo-modernism har man längre inga auktoriteter. Man är sin egen auktoritet. Det syns också i förhållandet till faderskapet. Man ska inte vara förälder eller ansvarstagande vuxen. Man ska vara coach. Då får man en ny syn på föräldraskap. Man måste vinna föräldraskapet bland annat genom att vara närvarande. Annars räknas man inte. Det har tidigare generationer inte behövt göra för man har fått lita sig mot roller och traditioner.

Ska man vara förälder eller coach?

– Jag tror inte det är den ultimata föräldraskapsmodellen att vara coach. Man bör ta vara på lärdomar från tidigare generationer, vara en auktoritet och ta ansvar. Vi kan inte förvänta oss att barnen ska klara av saker de inte är redo för. Coachingmodellen har sin fördel om målet är att barnen ska växa upp och bli ansvarstagande personer. Men det behöver också finnas auktoriteter i kulturen som lärare och poliser.

Han anser att den individualistiska kulturen håller på att spåra ur.

– Jag tror inte vårt samhälle kan överleva på grund av den. Målet för fostran av barnen kan inte vara en individualist som bara tänker på sig själv. Föräldraskapets mål måste vara att fostra ansvarstagande vuxna som inser att de behöver andra och att deras dröm inte är den viktigaste. Som föräldrar har vi ett ansvar att ge barnen de verktyg och värderingar vi själva har erfårit. Sen får barnen ta ställning till hur de förhåller sig till dem.

I boken skriver han om 29 verktyg. Men de är många flera. Björk kommer att uppdatera sin hemsida *vardagstro.com* med flera verktyg och poddar, bland annat verktyg för att fira olika helger.

liga vänner ger Björk rådet att börja med att berätta om sina egna misslyckanden.

– Det skapar förtroende och man ser vilka män som är beredda att möta det.

Behöver inte mammorna verktyg?

– Männerna söker sin roll mer än kvinnorna idag. Mammorna har oftast fler verktyg och kan redan fostra barnen. Men mammorna känner igen sig i bokens berättelser. En del kvinnor har sagt att verktygen är de samma också för dem.

Han går tillbaka till det traditionella samhället där både mannen och kvin-

mansgrupp i anslutning till ett kommunalt daghem. Eftersom Björk tidigare varit ungdomsledare och numera är präst har det varit naturligt att fortsätta samtalen i mansgrupper i församlingen.

– Vill vi växa som pappor och ta vårt faderskap på allvar behöver vi bollplank, säger han. I första hand är det vår kvinna. Men vi behöver också andra män som vi kan vara ärliga tillsammans med. Mangemenskapen behöver nödvändigtvis inte lära en något nytt, det räcker med att påminna varandra om det vi redan vet men lätt glömmer bort.

Den som behöver hitta sådana man-

Fascinerande om väder

BOOK

Väder som förändrade världen

Författare: Marcus Rosenlund
Förlag: Schildts & Söderströms 2018

mindes om, att hungersnöden i Finland på 1860-talet tog livet av en större andel av landets befolkning än hungern på Irland tjuo år

Jag är en stor fan av **Marcus Rosenlund**, som jag lyssnar på i radio Vega när jag kan.

Nu har han kommit ut med en bok som heter *Väder som förändrade världen*. Den är skriven i en avspänd stil som gör att jag nästan hör hans röst i mitt huvud när jag läser den.

Rosenlund berättar om historiska och förhistoriska händelser som har påverkat eller avgjorts av väder eller klimatet. Det är allt från massutrotningar av djur och växter till ”lilla istiden” i Europa, då Themsen frös så att man kunde hålla marknad på isen och de växande glaciärerna klippte av handelsvägar i Alperna.

Rosenlund börjar med den dramatiska berättelsen om den danska hamnstaden Rungholt som sjönk under Nordsjön i en häftig storm år 1362. Det sägs att man fortfarande kan höra kyrkklockorna ringa i djupet under vindstilla dagar.

Ofta har vädret spelat direkt in i världshistorien, såsom både Napoleon och Hitler fick erfara i Ryssland. Och Karl X Gustav kunde 1658 tåga över Bältena med den svenska hären, slå danskarna och befästa en pågående trend i Nordens maktpolitik.

I modern tid sägs den stränga kylan under vårt Vinterkrig ha gynnat vårt försvar gentemot den sovjetiska armén som var dåligt utrustad för kyla.

Jag lärde mig, eller på-

tidigare, då potatisen drabbades av pest.

Rosenlund nämner i förbifarten en teori om att Stradivarius violiner får sin ojämförligt fina klang av att violinbyggaren använde trä som hade vuxit långsamt och blivit tätt på grund av det kalla klimatet när de växte. Men i verkligheten klingar Stradivarius violiner inte ojämförligt fint. I blindtest har det visat sig att experter inte kan skilja modernas violiners klang från Stradivariusars.

Nästan alla katastrofer som Rosenlund beskriver har orsakats av att det har blivit kallare, inte varmare. Nu håller det på att bli varmare, men för att vi aldrig ska få vara glada varnar man för att också värmen ska förorsaka en katastrof.

Klimatet kommer att vara i stil med det som vi har nu, skriver Rosenlund, men ”med svåra manodepressiva drag”.

Det var ett nöje att läsa den här boken, som är en självklar julklapp.

Men Rosenlund är ingen Hemingway. Han skriver ”hör och häpna”, ”därom tvista de lärde”, ”nog så viktig”, ”ack så viktig”, ”många svängar i långdansen”, ”det fina i kråksången” ... Och ”vädrets makter” rasar på nästan varje sida. De här klischeerna ger boken en gammalmodig, gubbaktig färgning som inte passar med det energiska innehållet.

ERIK WAHLSTRÖM

MARCUS ROSENLUND skriver intressant om hur vår historia påverkats av vädret. FOTO: CATA PORTIN

ande att höra hur det låter fredagen den 7 december när alla musiker är på plats, riktiga människor med sina instrument, säger Frisk.

Han vill också att konserten ska bli till välsignelse för andra.

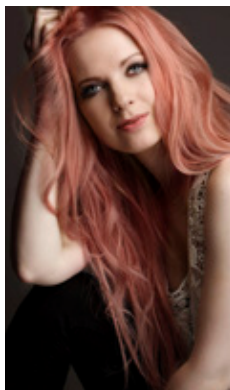
– Inkomsterna går via Finska Missionssällskapet till utsatta barn i Dessie i Etiopien.

Biskop **Björn Vikström** är konsertens beskyddare.

Solister är **Elias Kaskinen**, **Jennie Storbacka**, **Tika Sevón Liljegren** och **Paulina Biström**.

– De sjunger på finska, svenska och engelska. Jag ville engagera ett lite yngre garde, låta de unga få stiga fram och framföra de stora styckena och ge sin tolkning av dem. Jag har stark tilltro till dem, säger Frisk.

Åtminstone *O helga natt*, *Giv mig ej glans* och *Mary*

did you know står på programmet.

– Vi satsar på sådant som folk vill höra!

ERIK WAHLSTRÖM

Julkonserten Joy to the World går av stapeln i Sibbo kyrka lördagen den 8 december kl. 18. Konserten arrangeras av Sibbo svenska församling, Sipoon suomalainen seurakunta och Finska Missions-sällskapet. Biljetter säljs via Tiketti och församlingarna i Sibbo.

Kungörelse om församlingsval

SÖNDAG 18 NOVEMBER

är den egentliga valdagen för församlingsvalet

På denna sida finns vallokalerna listade för de församlingar som är med i Kyrkpressens kungörelsepaket. På valdagen kan du bara rösta i den församling du tillhör. Ta med ett fotoförsett identitetsbevis till vallokalen.

INVALIDA

genom sämjoval

Sämjoval innebär att antalet kandidater som ställs upp är lika stort som antalet platser i förtroendeorganen. Därför förrättas inget egentligt val. Sämjoval blir det i Olaus Petri, Grankulla svenska församling, Tammerfors svenska församling, Ingå församling, Bergö församling, Solf församling, Nedervetil församling, Nykarleby församling samt Purmo församling.

Församlingsvalet i Kyrkpressen

TORS DAGEN DEN 2 AUGUSTI (nr 31–32) ingick info om att det hålls val i alla församlingar i stiftet söndagen den 18 november och att valmansföreningarna måste lämna in sina valhandlingar senast den 17 september.

TORS DAGEN DEN 16 AUGUSTI (nr 33–34) ingick en gemensam kungörelse om var och när förteckningen över röstberättigade kan granskas.

TORS DAG 25 OKTOBER (nr 43) ingick kandidatlistorna i stiftets församlingar. Här ingick också en info om förhandsröstning och hemmaröstning.

Idag TORS DAGEN DEN 8 NOVEMBER (nr 45) ingår kungörelsen om vallokalerna där man kan rösta.

I NUMMER 47 publiceras församlingsvalets resultat i sin helhet.

KUNGÖRELSE OM FÖRSAMLINGSVAL

I Lojo församling förrättas församlingsval 18.11.2018. I valet utses 33 medlemmar till kyrkofullmäktige för en fyraårsperiod som börjar 2019.

Valet förrättas 18.11.2018 vid följande röstningsställen i församlingens röstningsområden:

(Lojo) stamförsamling,
Lojo församlingscentrum,
barnkapell Pikku Lauri,
Sibeliuksengatan 2, 08100
Lojo, 18.11.2018 klockan 11.00-20.00.

• **Karislojo,** församlingshus
(Lasikirkko) Keskustie 30,
09120 Karislojo 18.11.2018
klockan 11.00-20.00

• **Nummis seurakuntatoimisto,** Rauhanpolku 8, 09810
Nummi, 18.11.2018 klockan
11.00 – 20.00

• **Pusulan seurakuntatalo,**
Marttilantie 1, 03850 Pusula
klockan 18.11.2018 11.00-20.00

• **Sammatin seurakuntatalo,** Pappilantie 1, 09220

Sammatti 18.11.2018 klockan
11.00-20.00

• **Inget röstningsområde,**
Lojo församlingscentrum,
barnkapell Pikku Lauri,
Sibeliuksenkatu 2, 08100
Lohja, 18.11.2018 klockan
11.00-20.00.

En röstberättigad medlem av församlingen som 15.8.2018 registrerats som närvarande medlem och senast 18.11.2018 fyller 16 år får rösta vid röstningsstället i sitt eget röstningsområde.

Information om församlingsvalet och röstningsställena finns också på församlingens webbplats på adressen www.lohjanseurakunta.fi och på webbplatsen forsamlingsvalet.fi.

Lojo 1.10.2018. För valnämnden i Lojo församling
Ordförande, Ilpo Härmä

DOMPROSTERIET

AGRICOLA SVENSKA FÖRSAMLING

• Lapträsk församlingshem, Lapträskvägen 24 B, 07800 Lapträsk, kl. 11.00–20.00.

• Lovisa kyrka, Brandensteinsgatan 2, 07900 Lovisa, kl. 11.00–20.00.

• Mariagården, Skolstigen 3, 07880 Liljendal, kl. 11.00–20.00.

Pernå kyrka, Pernåvägen 330, 07930 Pernå, kl. 11.00–20.00.

• Strömfors kyrka, Bruksvägen 11, 07970 Strömfors, kl. 11.00–20.00.

SIBBO SVENSKA FÖRSAMLING

• Kyrkoby församlingshem, Stora Byvägen 1, 04130 Sibbo, kl. 11.00–20.00

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO SVENSKA FÖRSAMLING

• Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2, 02770 Esbo, kl. 11.00–20.00.

KYRKSLÄTTS SVENSKA FÖRSAMLING

• Kyrksläotts kyrka, Stallbacken 1, 02400 Kyrkslätt, kl. 11.00–20.00.

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING

• Bagarstugan, Kurirvägen 1, 01510 Vanda, kl. 11.00–20.00.

RASEBORGS PROSTERI

SJUNDEÅ SVENSKA FÖRSAMLING

• Sjundeå församlingshem, Kalansgränden 5, 02570 Sjundeå, kl. 11.00–20.00.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLANDS SVENSKA FÖRSAMLING

HOUTSKÄR-INIÖ RÖSTNINGSSOMRÅDE

• Houtskär kyrka, St Andreasvägen 18, 21760 Houtskär, kl. 11.00–20.00.

NAGU-KORPO

RÖSTNINGSSOMRÅDE

• Nagu kyrka, Kyrkvallen 1, 21660 Nagu, kl. 11.00–20.00.

PARGAS

RÖSTNINGSSOMRÅDE

• Pargas församlingshem, Kyrkoessplanaden 5, 21600 Pargas, kl. 11.00–20.00.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA FÖRSAMLING

• Olofsgården, Godbyvägen 445, 22150 Jomala, kl. 11.00–20.00.

NÄRPES PROSTERI

KRISTINESTADS FÖRSAMLING

• Lappfjärds kyrka, Södra lappfjärdsvägen 118, 64300 Lappfjärd, kl. 11.00–20.00.

NÄRPES FÖRSAMLING

• Närpes kyrka, Kyrkvägen 19, 64200 Närpes, kl. 11.00–20.00.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLMS SVENSKA FÖRSAMLING

• Korsholms kyrka, Adelcrantzgränd 1, 65380 Vasa, kl. 11.00–20.00.

KVEVLAX FÖRSAMLING

• Kvevlax församlingshem, Kvevlaxvägen 7, 66530 Kvevlax, kl. 11.00–20.00.

MALAX FÖRSAMLING

• Kyrkhemmet, Snickerivägen 2, 66100 Malax, kl. 11.00 – 20.00.

PETALAX FÖRSAMLING

• Församlingshemmet, Petalax kyrktät 12, 66240 Petalax, kl. 11.00–20.00.

RELOT FÖRSAMLING

• Församlingshemmet i Relot, Prästgårdsvägen 9, 65800 RELOT, kl. 11.00–20.00.

VASA SVENSKA FÖRSAMLING

• Trefaldighetskyrkan, Kyrksalen, Kyrkparken, 65100 Vasa, kl. 11.00–20.00. Valet inleds efter avslutad tvåspråkig gudstjänst som börjar kl. 10.

VÖRÅ FÖRSAMLING

• Vörå församlingshem, Bertby-Lälaxvägen 8, 66600 Vörå, kl. 11.00–20.00.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE FÖRSAMLING

• Esse församlingshem, Essevägen 254, 68820 Esse, kl. 11.00–20.00.

JAKOBSTADS SVENSKA FÖRSAMLING

• Församlingscentret, Ebba Brahe esplanaden 2, 68600 JAKOBSTAD, kl. 11.00–20.00.

KRONOBY FÖRSAMLING

• Kronoby församlingshem, Kyrkvägen 30, 68500 Kronoby, kl. 11.00–20.00.

LARSMO FÖRSAMLING

• Huvudbiblioteket i Holm Videvägen 2, 68570 Larsmo, klockan 11.00–20.00.

PEDERSÖRE FÖRSAMLING

• kl 11-12 i Pedersöre kyrka, Vasavägen 118, 68600 Jakobstad
• kl 13-15 i Källby församlingssal, Centrumvägen 187, 68800 Källby
• kl 15.30-17.30 i Kyrkhemmet i Bennäs, Vasavägen 14, 68910 Bennäs
• kl 18-20 i Lepplax bykyrka, Bönehusvägen, 68530 Lepplax

TERJÄRV FÖRSAMLING

• Terjärv församlingshem, Hästbackavägen 1, 68700 Terjärv, kl. 11.00–20.00.

Jan-Erik Eklöf

Kyrkan mitt i byn
Vanda svenska församling
Vi står för god gemenskap,
gott samarbete och ett starkt
stöd för vår kyrkoherde och
hela arbetsgemenskapen

- 2** Gemensamma kyrkofullmäktige
7 Församlingsrådet

VI I VANDA

Tro på
det goda
tillsammans i
vår kyrka!

15
Hanna
MANNERSTRÖM
Musiklärare

6
Marianne
TRÄSKMAN
Styrelseordförande

17
Tiina-Maria
NURMI-KOKKO
Socialsekreterare

18
Birgit
HALMINEN
Pensionär

19
Annika
HALMÉN
Anhörigvårdare

20
Inger
RUUSU
Företagare

21
Marianne
BERGSTRÖM
Barnledare

22
Reijo
PEKANPALO
FM, Pensionär

23
Marja-Leena
VÄÄNÄNEN
Barnledare

24
Helen
GLANTZ-VILO
Merkonom

25
Barbara
WESTMAN
Journalist

26
Tiina
BORGSTÉN
Ped. mag.

- Gemensamma kyrkofullmäktige i Vanda
● Församlingsrådet i Vanda svenska församling

viivanda

min kyrka

Kungörelse

FÖRSAMLINGSVALET 2018

FÖRSAMLINGSVALET 18.11.2018

Församlingsval förrättas i Helsingfors svenska evangelisk-lutherska församlingar den 18 november 2018. Vid valet utses medlemmarna till Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige och respektive församlings församlingsråd för den fyraåriga mandatperiod som börjar vid ingången av år 2019.

Valet förrättas i respektive församlings lokaler söndagen **den 18.11 klockan 11-20.**

I nedanstående tabell anges antalet representanter som skall väljas från respektive församling, den vallokal som används på valdagen samt eventuella avvikelser från den ordinarie röstningstiden:

församling	till församlings-rådet	till kyrko-fullmäktige	vallokal	adress
Johannes	14	4	Högbergsgården	Högbergsgatan 10 E, 2 vån.
Matteus	12	3*	Matteuskyrkan	Åbohusvägen 3
Petrus	12	3*	Södra Haga kyrka	Vespervägen 12, 1 vån

*) I Matteus och Petrus församling förverkligas endast ett val, dvs val av Församlingsråd. Kandidaterna till Gemensamma kyrkofullmäktige motsvarar det antal som skall inväljas och därför sker inget val.

En röstberättigad medlem av församlingen som 15.8.2018 registrerats som närvarande medlem och senast 18.11.2018 fyller 16 år får rösta vid det nämnda röstningsstället. Meddelande om vallokal har per post sänts till den röstberättigade i medlet av oktober. Den röstande ska vid behov förete identitetsbevis eller på annat sätt styrka sin identitet.

Det inofficiella resultatet av församlingsvalet publiceras i Kyrkpressen den 22.11.2018. Det fastställda valresultatet framläggs till påseende i respektive församling på anslagstavlan den 26.11-26.12.2018. Valprotokollet jämte besväransvisning finns under samma tid till påseende i pastorskansliet under dess öppettid.

Tilläggsinformation om församlingsvalet och röstningen finns på helsingforsförsamlingarnas valsidor helsingforsförsamlingar.fi/val samt forsamlingsvalet.fi

Helsingfors den 17 september 2018

Helsingfors kyrkliga samfällighets centralvalnämnd

Viceordförande Stefan Forsén
Sekreterare Helli von Essen

KYRKAN I HELSINGFORS

BRA SÖMN VIKTIGT FÖR HÄLSAN!

SOV SOM EN STOCK I NÄR-
PRODUCERADE SÄNGAR FRÅN

Besök våra butiker i Smedsby eller Närpes för att
testa vilken säng som passar dig.

Velkommen!
Årets Julklappstips
Oiva kudde.

Lyxa till det inför julen
med en skön sömn.

Bed Invest Närpes
Högback Industriväg 1B
Öppet: on-fr 12-17, lö 10-15

Bed Invest
Wake up happy everyday

Bed Invest Smedsby
Marknadsvägen 1
Öppet: to-fr 12-18, lö 11-16

Ratkaisukeskeinen kristillinen terapeutti – koulutus 80 op

alkaa Turussa 23.-24.11.
Lue lisää laadukkaasta, kaksivuotisesta
monimuotokoulutuksestamme
ja tule mukaan
www.kristillinenterapia.fi

Kristillinen terapiainstituutti puh. 0400 245368

FÖRHANDSRÖSTNING PÅGÅR

i församlingsvalet denna vecka fram till lördagen den 10 november

Du kan förhandsrösta på alla förhandsröstningsplatser i landet oberoende av vilken församling du tillhör. Ta med fotoförsett identitetsbevis. Lista på förhandsröstningsställen hittar du på

www.forsamlingsvalet.fi

min kyrka

PSALMVÄVEN NOVEMBER

1	V	2	G	3	X	4	J	5	S	6	L	7	E	8	I	9	D	10	C	11	N		12	H	13	P	14	O	15	A		16	M	17	K	18	B			
19	V	20	F	21	P	22	E	23	T			24	N	25	R	26	O	27	U	28	C		29	H	30	M	31	P			32	G	33	S	34	K	35	D		
36	R	37	E	38	F	39	B			40	U	41	L	42	I			43	J	44	V	45	S			46	P	47	N	48	X	49	F	50	M					
51	H	52	G	53	F	54	R	55	J	56	E	57	V	58	K	59	D	60	U			61	C	62	S	63	M	64	B	65	J	66	H	67	A	68	N			
69	F	70	X		71	I	72	C	73	R	74	S	75	D	76	O	77	U	78	P	79	G	80	S	81	A	82	L	83	M	84	V			85	P	86	K		
87	N	88	R	89	B		90	O	91	X	92	A	93	V	94	K	95	N	96	T	97	R	98	G			99	C	100	E	101	N	102	F	103	H	104	M		
											▪							;														;								
105	G	106	O	107	P	108	E				109	X	110	B		111	S	112	U	113	K	114	X			115	J	116	E	117	D				118	U	119	G	120	V
121	R	122	A	123	T	124	H	125	C	126	L	127	N	128	S	129	D				130	L	131	P	132	V	133	J	134	A		135	K	136	I	137	O	138	F	

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A

Jagade Valjean i Samhällets olycksbarn

67

134

92

81

122

15
- B

Sångaren som kallades ”The King”

39

64

18

110

89
- C

Få tag i

125

10

72

61

99

28
- D

Irländskt ytterplagg?

9

59

35

129

75

117
- E

Händelse på vintern

56

37

116

7

100

108

22
- F

Kan bil bli i olycka

20

49

138

102

53

69

38
- G

Slutet för mångat hus

98

2

105

79

119

52

32
- H

Inrotad

103

29

12

51

124

66
- I

Besvärlig

42

71

136

8
- J

Vill man måltavlan

4

133

65

115

43

55
- K

Expandera

94

86

113

17

34

135

58
- L

Ryka ihop

82

126

6

41

130
- M

Kan bli kyckling

30

63

104

83

16

50
- N

Behövs till borsjtj

47

127

95

24

68

11

87

101
- O

Vimmelkantig

137

26

76

14

106

90
- P

Tappa på blod

13

46

78

31

107

85

131

21
- R

Överläggning

54

97

73

88

25

36

121
- S

”Om hösten
Om hösten när man tar avsked
Om hösten när alla grindar står öppna
mot meningslösa hagar
där överkliga svampar ruttnar
och vattenfyllda ----- är på väg
till intet”

74

80

33

111

128

5

62

45

- T

Skandinavisk flod

123

23

96
- U

Pris men ej kostnad

60

40

27

112

77

118
- V

Djungel, även bildligt

19

120

44

1

84

57

132

93
- X

Vara annorlunda

114

70

109

48

3

91

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–X. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A67, den andra A134 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–X bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 308, vers 3, som börjar med orden ”Stor är du, Herre”. **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Ann–Cathrine Westerby**, Pärnäs, **Barbro Eklund**, Helsingfors och **Brita Backlund**, Jakobstad. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Vi behöver din lösning senast 27.11.2018. Märk kuvertet ”November–Psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”De kan ju inte mera dö, de är som änglar, och de är Guds söner, eftersom de har fått uppstå.”

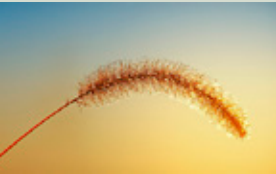
Läs mera i Luk. 20:27–40.

OM HELGEN

Herren över liv och död

En kristen människa kan tryggt lita på att döden inte får sista ordet i hennes liv. Trots att många frågor förblir obesvarade tror hon på att Kristus har besegrat dödens makt.

Som Kristus under sitt jordiska liv uppväckte döda, så skall han också uppväcka oss på den sista dagen. Gud, som uppväckte Kristus från de döda, är Herren över liv och död.

RUNT KNUTEN

”Kom med och prata svenska med invandrare!”

Kul på svenska i församlingshemmet i Borgå, torsdag 15.11 kl. 18.

LUST ATT VARA MITT I SMÖRÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkrysset ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Bland alla Smörögats annonsörer under ett år lottar vi dessutom ut ett gratis Smöröga att använda under följande år. Platsen är unik i varje nummer, så först till kvarn vinner!

Gäller endast församlings- och kyrkligt relaterade annonser!

2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

för tiden 9–15.11

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN GERD SNELLMAN

FOTO: PRIVAT

Ett hoppingivande löfte

”HAN ÄR INTE en Gud för döda utan för levande, ty för honom lever alla” (Luk 20:38). Det är något som Jesus vill inskräpa i sitt samtal med sadducéerna, enligt söndagens evangelietext.

Det är ett märkligt uttalande men samtidigt också ett hoppingivande löfte. Döden är kanske det som vi människor är mest rädda för. Vi undviker så långt det är möjligt att tänka på vår egen dödlighet. Det lyckas vi vanligen ganska bra med ända tills döden hälsar på i vår närhet. Vi måste alla en gång dö. Ändå försäkrar Jesus oss om att döden inte har någon egentlig makt över oss: ”Var och en som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö.” (Joh 11:26)

DÖDEN SKULLE HA haft makt över oss om vi hade tvingats bära konsekvenserna av vår synd fullt ut. Om rättvisa hade skipats en-

ligt principen öga för öga, tand för tand. Ingen av oss skulle någonsin ha kunnat göra rätt för oss, enligt Guds krav på rättvisa.

Den naturliga döden är ändå inte det värsta som kan hända oss människor. Vi må utraderas från jordens yta, och glömmas bort med tiden, men vi finns i tryggt förvar. Det finns hopp om uppståndelse och återseende.

VÄRRE ÄR DET med den andliga döden. Den som innebär att vi på grund av vår egen synd vänder Gud ryggen. Han är som död för oss. Men Gud är en aktiv och verksam Gud, också för dig som är känslomässigt död, kanske på grund av andras synd mot dig. Han i högsta grad närvarande också i din smärta. Gud vill vara en levande Gud för oss alla i livets alla förhållanden.

■ GERD SNELLMAN

Gerd Snellman kommer från Jakobstad, jobbar som frilansforskare i kyrkohistoria och deltar i frivilligarbete inom själa-vård och missbruksvård.

I dag vill hon påminna oss alla om att Gud är starkast!

Hennes tips: Be till Gud att din och Hans relation ska få fördjupas!

#bönetwitter

”Lever vi så lever vi för Herren. Dör vi, så dör vi för Herren. Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren. (Rom 14:8.)”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Gerd Snellman.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Pred. 12:1–7

ANDRA LÄSNINGEN
2 Tim. 4:6–8

EVANGELIUM
Luk. 20:27–40

Tjugofemte söndagen efter pingst.
Temat är Från död till liv.

PSALMFÖRSLAG

560, 565, 868, 873.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Saddukéerna (även sadducéer) var ett politiskt religiöst parti som ville slå vakt om det riktiga prästämbetet. De har uppfattats företräda det högre prästerskapet och överklassen, kretsar som var öppna för grekisk kultur och lojala mot den romerska ockupationsmakten.

Saddukéerna stod i juridiska och religiösa frågor i motsättning till de mer folkliga fariséerna. De förnekade också läroren om änglar, om själens odödlighet och om de dödas uppståndelse.
källa: bibeln.se

DOMPROSTERIET

■ BORGÅ

LÖ 10.11: Förhandsröstningens sista dag. Rösta i Café Ankaret kl. 9–18, Runebergsgatan 24, Näse S-Market kl. 10–15, Östermalm K-Supermarket kl. 10–15, Vårberga köpcentrum kl. 10–15

SÖ 11.11 KL. 10: Mässa i S:t Olofs kapell, Pellinge, Wilén, Helenelund
KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Smeds, Ståhlberg, Tollander, ungdomsgrupp, lågerdeltagare

KL. 13.30: Farsdagslunch i församlingshemmet

KL. 13.45: Sunday School i Café Ankaret

KL. 18: Kvällsmässa i Lilla kyrkan, Stråhlman, Evening Mess

MÅ 12.11 KL. 8.30: Stolfysio, Gröt och Prat, Sampoväg. 1, Vårberga, pris 0,50 €

KL. 13 : Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret

KL. 18: Faddersamling i församlingshemmet rum 2, Gunvor Flykt

TI 13.11 KL. 12: Andakt med lunch i församlingshemmet

KL. 13.30: Männens samtal i musikrummet

TO 15.11 KL. 13: Missionskretsen i musikrummet

KL. 14–16: Nalleklubben i Domprostgården, Finnbyv. 6. För barn från 2 år. Lek, pyssel, bibelberättelser och sång. Barnen tas omhand av ledarna Kerstin Eklöf & Sussi Hindsberg. Ingen anmälan.

KL. 18: Jakten på bibeln i Café Ankaret

KL. 18: Kul på svenska i församlingshemmet. Kom med och prata svenska med invandrare! Vi dricker kvällste tillsammans, pratar svenska med varandra i mindre grupper, leker enkla och roliga lekar på svenska och sjunger sånger på svenska.

KL. 18: DOMKYRKANS ORGEL 40 ÅR: Lättsam orgelkväll i domkyrkan, Reidar Tollander

■ LAPTRÄSK

6–10.11: Förhandsröstning och hemmaröstning i församlingsvalet

lö 10.11 kl. 10–12.30: Frivillig avgift till förmån för barnen i Nepal. Bekanta dig med Pernå församlings byggnader och historia, Höganäs och Veteranmuseét (cykla, gå eller ta bilen). Start vid Prästgården, Backstensstrand 49. Servering av kaffe/saft med bulle samt korv längs rutten. Träffa också missionär Mia Westerling. Arr. Pernå församling, FMS, HV i Pernå, Agricolassällskapet, Veteranmuseét.

Sö 11.11 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Erik Vikström, JE. Kyrkkaffe

ti 13.11 kl. 9.30–11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Annagården

on 14.11 kl. 10: Café Källaren, församlingshemmet, Marita Johansson Motion och mission för alla åldrar,

sö 18.11 kl. 10–20: Högmässa i kyrkan, efteråt röstning i församlingsvalet, församlingshemmet

■ LILJENDAL

6–10.11: Förhandsröstning och hemmaröstning i församlingsvalet

lö 10.11 kl. 10–12.30: Frivillig avgift till förmån för barnen i Nepal. Bekanta dig med Pernå församlings byggnader och historia, Höganäs och Veteranmuseét (cykla, gå eller ta bilen). Start vid Prästgården, Backstensstrand 49. Servering av kaffe/saft med bulle samt korv längs rutten. Träffa också missionär Mia Westerling. Arr. Pernå församling, FMS, HV i Pernå, Agricolassällskapet, Veteranmuseét.

Alla med!

sö 11.11 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Erik Vikström, JE

ti 13.11 kl. 9.30–11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, Annagården

to 15.11 kl. 9.30–11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Mariagården Motion och mission för alla åldrar,

sö 18.11 kl. 10–20: Högmässa i kyrkan, efteråt röstning i församlingsvalet, Mariagården. Besök samtidigt utställningen av gamla julpynt och kort

■ LOVISA

6–10.11: Förhandsröstning i församlingsvalet

Sö 11.11 kl. 12: Mässa med små och stora i kyrkan, Blom, Stöckell, Meriheinä

ti 13.11 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet

ti 13.11 kl. 13: Pensionärsföreningen i församlingsgården

On 14.11 kl. 18.30: Musikinstituttets elevkonsert i församlingshemmet

To 15.11 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva

■ PERNÅ

Fr 9.11:

– kl. 10 Café Mikael:

Lö 10.11

– kl. 10–12.30: Bekanta dig med Pernå församlings byggnader och historia, Höganäs och Veteranmuseet. Ge barnen i Nepal en bättre framtid, träffa missionär Maria Westerling. Start i Prästgården, Backstensstrand 49, gå, cykla eller ta bilen. Aktiviteter i Kyrkan och Sockenstugan vid Pernåvägen 307. Kaffe/ saft med bulle och aktiviteter i Prästgården, korv på Höganäs. Arrangör: Pernå församling. I samarbete med: Finska Missionssällskapet, HV i Pernå, Agricola-Sällskapet i Pernå, Veteranmuseet

Sö 11.11:

– kl. Högmässa: i kyrkan, Lemberg

Må 12.11:

– kl. 13–15 Klubin goes senior

■ SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskafoersamling.fi

Fr 9.11 kl. 9–18: Förhandsröstning i församlingsvalet. Pastorskansliet.

Fr 9.11 kl. 15–19: Förhandsröstning i K-market Basilika i Nickby.

Lö 10.11 kl. 9–18: Förhandsröstning i Pastorskansliet.

Lö 10.11 kl. 10–15: Förhandsröstning i S-Market i Nickby.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 9.11 Philip Hällund, Kökar
Må 12.11 Luisa Tast, Malax (repris)
Ti 13.11 Pär Lidén, Åbo (repris)
Ons 14.11 Sixten Ekstrand, Borgå (repris)
To 15.11 Fredrik Martin, Ekenäs.

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 9.11 Inger Sjöberg, Esbo
Lö 10.11 18.03 Ett ord inför helgen.
Sö 11.11 Från död till liv. Textläsare: Maria Boström och Lucas Boström.
Må 12.11 Heidi Jäntti, Sibbo
Ti 13.11 Siv Södö, Pedersöre
Ons 14.11 Anders Hamberg, Jyväskylä
To 15.11 Kaikka Växby, Vanda.

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 11.11 Höstdagsmessa från Förbundet kristen skolorungdoms Höstdagar i Toijala. Predikant och liturg: Mari Puska. Försångare: Lilja Eriksson och Daniel Jakobsson. Musiker: Ville Valtanen, gitarr, Kim Jokinen, bas, Kjell Lönnqvist, trumma. Textläsare och förebedjare: Höstdags-ungdomar.

VEGA

VEGA

VEGA

Sö 11.11 kl. 12: Messa i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Lauri Palin.
Sö 11.11 kl. 18: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka. Camilla Ekholm, Mauriz Brunell.
Må 12.11 kl. 18: Virkborg samlas och stickar dopsockor i Söderkulla kyrka.
Må 12.11 kl. 19: Drop in i Söderkulla kyrka. Milja Westerlund.
On 14.11 kl. 12: Sjeueuros lunch i Kyrkoby församlingshem
On 14.11 kl. 13: Äldre i Söderkulla. Servicehuset Linda. Katja Korpi.
Aulacafé i Söderkulla kyrka: 9.11 kl. 13–16, 12.11 kl. 18–20, 13.11 kl. 13–16 och 15.11 kl. 17–20.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 9.11 kl. 10–11.30: Musiklek i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 11.11 25 söndagen efter pingst kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson, Sam Westerlund. S:t Jacobs diakonigrupp medverkar. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Repo-Rostedt, Almqvist. Kyrkkaffe
kl. 15: Messa i Folkhälsanhuset, Mannerheimvägen 97. Repo-Rostedt, Almqvist.
Må 12.11 kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
kl. 14–16: Café Fallera! Ett möte över generationsgränserna i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Café-delen börjar kl. 14 och en glad musikstund kl. 15.
kl. 13: Samtalsgruppen i Majblomman, Mannerheimvägen 97. Stefan Djupsjöbacka.
kl. 18.30–20.30: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Kisa Korkman.
Ti 13.11 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Kaisa Keskitalo.
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.
On 14.11 kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist. Rufus Långbacka, cello.
To 15.11 kl. 10–11.30: Musiklek i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.
kl. 14–15.30: Diakoniträff i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Saalenius
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan.
kl. 18.30: Sofiakväll i S:t Jacobs kyrka. Sofia Torvalds leder diskussionen kring temat "Kan jag stå bakom det? Om att vara aktiv för det gemensamma i individualismens tidevarv". Kvällens gäster: professor Åsa von Schoultz och viceordförande för Johannes församlingsråd Karl Gustav Storgårds. Servering från kl. 18.30. Diskussionen börjar kl. 19.00.
Middagsbön i Johanneskyrkan: vardagar kl. 12.
Välkommen på en ryskinspirerad middag för Johannes mission: Det är fråga om en trerättersmiddag i Johanneskyrkans krypta 20.11 kl. 17.30. Middagen kostar 20€ (för medlemmar i Johannes Mis-

sionsringen 15€). Vi åter gott och njuter av samvaro. Anmälningar senast onsdag 16.11 till: carre.lonnqvist@evl.fi. Intäkterna går oavkortat till Johannes församlings missionsprojekt i Viborg och St. Petersburg.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Pastorskansliet har öppet: må–ti, to–fre kl. 9–14
Matteuskyrkan är öppen: må–fr kl. 10–14.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3

Lö 10.11 kl. 10: Knattekyrka med Patricia, Catarina och Daniela. Vi sjunger enkla rörelsesånger, servering, leksakskollekt, möjlighet att hämta/byta barnkläder.
Lö 10.11 kl. 12.30–14: Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund.
Lö 10.11 kl. 18: Colors in the dark-välgenrehetskonsert. Matteus Voice, Popkören, Nonni Mälikärki verksamhetsledare, psykosociala förbundet, My Ström Diakon, Matteus församling med flera! Frivillig entréavgift. Intäkterna går oavkortat till psykosociala förbundet och deras arbete med psykisk ohälsa i Svenskfinland. Före och efter konserten ordnar församlingens ungdomar café där inkomsterna också går till samma ändamål.
Sö 11.11 kl. 10: Högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann, kyrkkaffe i Olavussalen
Ti 13.11 kl. 10: Musiklek, klapp och klang, för 1–4 år, Daniela Ströms-holm.
Ti 13.11 kl. 11: Musiklek, gung och sjung, för 0–12 mån, Daniela Strömsholm.
Ti 13.11 kl. 15: Popkör för barn och ungdomar i åk 4–7 med Daniela Strömsholm. Övning till kl. 16.00 i Matteussalen, 2 vån. Möjlighet att fika och chilla till ca. 16.30.
Ti 13.11 kl. 18.30: Matteus kyrk kör, Niels Burgmann
On 14.11 kl. 15–18: Öppet hus för ungdomar
On 14.11 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt
To 15.11 kl. 9.30–12: Familjeklubben i Nordsjö, Sjökortsgården 6. Ledare Marianne Bergström
To 15.11 kl. 11: Stickklubben. En grupp för Dig som tycker om att handarbete. Vi stickar bl.a dopsockor åt nyfödda. Vi samlas i övre våningen, Matteussalen.
To 15.11 kl. 13: Text och tro, i Olavussalen i nedre våningen. Text & tro är samtal, sång och samvaro kring kyrkoårets texter och psalmer tillsammans med Juho och Niels
Samtalslunch fredag 23.11. kl. 12–14: Tema: Plan International, barnrättsorganisationen, Monica Lindeman. Anmälning senast tisdag 20.11 till Matteus församlings kansli tfn. 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Kansliet är öppet: må–ti kl. 10–13, ons kl. 13–16, to–fre kl. 10–13
09–2340 7100 Haga Prästgårdsväg 2, 00320 Helsingfors
Fr 9.11 kl. 10 Musiklek i Hagasalen: En rolig förmiddag för er med barn

0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Vesperv. 12, 2 vån.
kl. 10–14 Förhandsröstning i Gymnasiet Lärkan: Kom och lägg din röst! Stormyrvägen 22.
Lö 10.11 kl. 10 Knattekyrka: Rolig förmiddag för barnfamiljer! Roliga sånger, berättelser, gemenskap och lunch. Möjlighet att förhandsrösta. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12
kl. 11–12, 16.30–18 Förhandsröstning i Södra Haga Kyrka: Kom och lägg din röst! vån. 3, Vesperv. 12
kl. 17 Ungdomssamling – valspecial: Vi firar lite extra församlingsvalet till åra. Droppa in redan från 17, så hinner du rösta på din kandidat. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12
Sö 11.11 kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagsskola för barnen! Tegels. 6 Thylin, Hilli. Kyrkkaffe
kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Kyrkkaffe. Brofogdev. 12. Thylin, Hilli. Kyrkkaffe
kl. 16.30 Puls-gudstjänst: En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och Cool Kids för barnen. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12
Må 12.11 kl. 19 Samtalsgrupp för män: Vesperv. 12. Stig-Olof Fernström
Ti 13.11 kl. 9 Morgonandakt: Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.
kl. 10 Musiklek i Malm kyrka: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Kommunalv. 1
kl. 18 Lovsångsgruppen: Munks-höjdens kyrka. Raumov. 3. Sångövning med Peter Hilli
kl. 19 Förbön och Tack: Bengt Lassus. Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen tisdagar kl.12–14, tel. 09–23407171. Välkommen med!
On 14.11 kl. 12.30 Månadslunch: Lunch och andakt. Anmälan till kansliet 0923407100/Bodil 0503803925, petrus.fors@evl.fi. 5€, Hagasalen, Vesperv. 12
To 15.11 kl. 9 Morgonbön: Tanke för dagen, bön, lovsång. Torsdagar i Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.
kl. 12.30 Vesperkören: Kom med och sjung i kör! Vesperv. 12 Peter Hilli
kl. 18.30 Petrus Vokalensamble: För dig som sjungit i kör förr. Äggelby gamla kyrka. Peter Hilli
ÖVRIGT
Lägg din röst i församlingsvalet: 18.11 kl. 10–20 i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12!
Café Torpet: Öppet må–fre 9–17, All Day Breakfast lö jämna veckor kl. 9.30–13. Nästa gång 17.11!

OLAUS PETRI

Lö 10.11 kl 18: Helgsmålsbön. Kammarkören Gloria, dir. Kullervo Latvanen
Sö 11.11 kl 11: Högmässa. Fredrik Santell, Olli Saari.
Må 12.11 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
Ti 13.11 kl 14: Livsglädje med musik (för daglediga). Madeleine Wickström-Karma leder.
Ons 14.11 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
To 15.11 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.

Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må–to kl. 19–21 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.
Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.
Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 11.11. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Beutel)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO Högmässor sö 11.11. Esbo domkyrka kl. 12.15: Messa med små och stora på Fars dag. Terlinden, Kronlund, Malmgren, Kräksängen. Servering i Sockenstugan.
Karabacka kapell kl. 10: Rönneberg, Kronlund. Kyrkkaffe.
Ungdomsmässa: Olars kyrka, svenska sidan, on 14.11 kl. 19. Kanckos, Kronlund.
Konsert: Esbo domkyrka fre 9.11 kl. 19. Kammarkören Novena, dir, Nina Kronlund, Markus Malmgren, orgel. Julius Reubke: Sonate över den 94sten Psalm. Toivo Kuula: Stabat mater. Fritt inträde & program.
Församlingsvalets förhandsröstning fortsätter: Esbo svenska församlings valfunktionärer är på plats to 8.11– lö 10.11 kl. 9–18 i Entresse, 8.11 kl. 14–20 i Sello (1 vån.), fre 9.11 kl. 11–14 i Mattlidens gymnasium, fre. 9.11 kl. 15–19 och lö 10.11 kl. 9–18 i Iso Omena, Chapple. Alla som senast 18.11.2018 fyller 16 år och är an tecknade som närvarande medlemmar i församlingen 15.8.2018 har rösträtt. Du kan rösta på vilket förhandsröstningsställe som helst

TV HIMLALIV

Får man skämta om allt?

Anders Eklund och **Johannes Häger** skulle aldrig skämta om metoo-kampanjen, det är den är alltför allvarlig för. Däremot tycker Anders att det är hysteriskt roligt att skämta om sin egen panikångest. Vännerna har alltid haft humor som försvarsmekanism. På Arenan, sänds i Yle Fem 12.11 kl. 18.30, repris 13.11 kl. 10.

Ons 14.11 kl 16.30–18.30: Tammerfors Gospel projekt övar i Gamla kyrkan

VANDA

On 7.11 kl. 9.00: Morgonmässa, församlingssalen, Fernissag. 4. M. Fagerudd.
Sö 11.11 kl. 10: Högmässa, S:t Lars kapell. M. Fagerudd, A. Ekberg
Sö 11.11 kl. 12: Messa i Taizéanda, S:t Martins kapell. M. Fagerudd, A. Ekberg
On 14.11 kl. 18: Spelkväll för ungdomar i församlingens utrymmen, Fernissag. 4. Kom och spela brädspel och umgås med andra.
Sö 18.11 kl. 11.00–20.00: Valför rättning i församlingsvalet i Vanda svenska församling ,Bagarstugan, Kurirv. 1.
Barnverksamhet (förhandsanmälan)
Musiklek & babyrytmik: med musikpedagog Heidi Åberg må 12.11 Babyrytmik: 0–2 åringar med vuxen kl.10.15–11. Musiklek: 3–5 åringar kl. 11.15–12 med vuxen. (hålls i samarbete med församlingens dagklubb). S:t Martins kapell, Strömfårav. 1
Dagklubb: för barn i 2,5–6 års åldern alla vardagar utom on. Klubbutrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13
Pysselcafé: för barn i åk 3–6, ti och on kl. 13–17. Klubbutrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

To 8.11: –kl. 19 Se samtiden genom historien: Ekenäs förs.hem. Ett samtal mellan Sture Lindholm och Anders Lindström. Arr. i samarbete med Bokkalaset.
Sö 11.11: –kl. 10 Litterär högmässa: Ekenäs kyrka. Förf. Tua Forsström läser ur sin senaste diktsamling Anteckningar. Musik med Annika Palm-Doumenge (piano) och Anne-marie Åström (violin). Lindström (liturg), Hätönen (kantor).
–kl. 12 Gudstjänst: Bromarvs kyrka. Westerholm, Hätönen.
–kl. 16 Musikandakt: Snappertuna kyrka. Från död till liv, sånger ur Lacrymosa, Tony Vuorinen (sång), Yliportimo, Lindroos. Servering efteråt i förs.hemmet, veteranernas höstmöte.
–kl. 18 Kvällsmässa: Tenala kyrka. Westerholm, Lindroos.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 9.11: – kl 18.00 Israeliska danser: Ingå församlingshem (nedre våningen). Unnerus.
Lö 10.11: – kl 12.00–15.00 Diakonibasar: Prästgården. Handarbeten, bakverk, lotteri & lopptorg. Pauna.
Sö 11.11: – 10.00 Farsdagens familjegudstjänst: Degerby kyrka. Hellensten, Gustafsson Burgmann.
Ons 14.11 – 14.00 Missionssyfoöreningen: Prästgården. Björklöf.
To 15.11: – kl 9.30– 12.00 Familjecafé: Ingå församlingshem (nedre våningen).
Mera information: www.ingafor-samling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 11.11 kl. 10: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

POPKONSERT HELSINGFORS

Konsert för arbetet med psykisk ohälsa

Colors in the dark är en välgörenhetskonsert där den nystartade kören Matteus Voice tolkar sånger av Avicii, Coldplay och Laleh. Konserten håll i Matteuskyrkan på lördag 10.11 klockan 18.

Frivillig entréavgift. Intäkterna för konserten går oavkortat till Psyko-

sociala förbundet och deras arbete med psykisk ohälsa i Svenskfinland. Före och efter konserten ordnar församlingens ungdomar café där inkomsterna också går till samma ändamål.

På plats är också **Nonni Mälikärki**, verksamhetsledare för Psykosociala förbundet, **My Ström**, diakon i Matteus församling, med flera.

Gudstjänst sö 11.11

kl. 12: i S:t Katarina kyrka i Karis. **Mera info:** www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Ti 13.11. kl. 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Kyrktaxi. **Obs:** Kyrktaxi sköts av taxibolaget Pepkin Oy. Beställning av taxi till söndags gudstjänst skall beställas på fredag och till svenska kretsen på måndag. Telefonnummer till taxi är 040 500 96 35. Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 11.11 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
On 14.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 11.11 kl. 17: Kvällsyrka i Nagu församlingshem, sång, bön, nattvard, tal, Kjell Granström, Eeva Granström. Testund.
Må 12.11 kl. 14–16: Kaffestuga för alla i församlingshemmet, gemenskap, önskepsalmer. Du är välkommen!
Korpo kapellförsamling:
Sö 11.11 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Ingen gudstjänst i Houtskär denna vecka.
Iniö kapellförsamling:
Ingen gudstjänst i Iniö denna vecka.

ÅBO

fre 9–11:
– **kl 9–18:** Förhandsröstning i församlingssvalet, Aurelia (Aurag. 18) och Centralregistret (Eriksg. 3)
– **kl 9.30–11.30:** Förhandsröstning i församlingssvalet, Stiftelsen Hemmet (Observatorieg. 2)
lö 10.11 kl 9–18: Förhandsröstning i församlingssvalet, Aurelia (Aurag. 18) och Centralregistret (Eriksg. 3)
sö 11.11 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Mullo (pred), Wikstedt (lit), Lempa. Gudstjänstgrupp sexan medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe
må 12.11:
– **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia
– **kl 18:** Unga vuxna, Aurelia. Flyktingarbetet i ÅSF
ti 13.11:
– **kl 17:** Sorgegruppen, Aurelia
– **kl 17.30:** Träff för dig som är intresserad av flyktingarbetet i församlingen, Aurelia
– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia
ons 14.11:
– **kl 10–12:** Familjecafé. Papinholma förs.hem
– **kl 10.30:** Anhörigvårdarcafé, Kvartersklubben
– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. James Simpson ”Pilgrimsvandringar”
– **kl 13.30–15.30:** Barnhälan, Aurelia
– **kl 15.30–18.30:** Ungdomshälan, Aurelia
– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia
to 15.11:
– **kl 9.30–12:** Familjecafé, Aurelia
– **kl 11:** Knattekyrka, Aurelia. Wikstedt, Niemelä, Danielsson

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Sö 11 november kl. 12.00: Gudstjänst Mårten Andersson

JOMALA

Sö 11.11 kl.11.00: Högmässa P Blumenthal, E–H Hansen, A Karlsson

MARIEHAMN

FR 09.11 kl. 9–18: Förhandsrösta i församlingssvalet på pastorskansli.
FR 09.11 kl. 11–17: Förhandsrösta på Margaretagården kl. 11–17.
LÖ 10.11 kl. 9–18: Förhandsrösta i församlingssvalet på pastorskansli.
LÖ 10.11 kl. 10–17: Förhandsrösta i församlingssvalet på Maxinge.
SÖ 11.11 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe.
SÖ 11.11 kl. 15.00: Sinnesromässa i S:t Görans kyrka. Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.00.

TO 15.11 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.
TO 15.11 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.
Kyrktaxi: mot beställning, tfn 018–19500.

SUND-VÄRDÖ

Fredag 9.11 kl. 12.00: Herrlunch i Sunds församlingshem. Anmälan till pastorskansliet, tfn 018 43930, e-post sund-vardo@evl.fi, senast onsdag 7.11 kl. 14.00.
Söndag 11.11 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund. Kyrkkaffe efteråt och rosor till alla papper!
<http://sund-vardoforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 11.11 kl.11.00: Gudstjänst. Heikkilä, Granholm.
Må 12.11 kl. 13.00: Vänstugan i församlingshemmet.
Ti 13.11 kl 19.00: Träffpunkt i Taklax bönehus.
On 14.11 kl.10.00: Promenixarna startar från församlingshemmet.
On 14.11: Korsnäs syföreningar besöker Petalax syföreningar. För mera info, fråga Birgitta Norrvik på tel. 044–4101825.
On. 14.11 kl. 18.00: Skriftskola i församlingshemmet
To 15.11 kl. 13.00: Solglimten i församlingshemmet.
Fr 16.11 kl.18.00: Gemensam kara- och kvinnosamling. Gäst Vivan Vesterback med temat ”På äldre dar”.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi
TO 8.11. kl 9–18: Förhandsröstning i församlingssvalet, pastorskansliet i Krs.
TO 8.11. kl 10–12: Förhandsröstning på Lfd's lantbrukskansli.
FR 9.11. kl 9–18: Förhandsröstning i församlingssvalet, pastorskansliet i Krs.
FR 9.11. kl 10–12: Förhandsröstning i Sby kyrka.
FR 9.11. kl 13–15: Förhandsröstning på Skafftung pensionärsbostad.
FR 9.11. kl 19: Café magasinet med gäster, Leonard och Rebecca.
FR 9.11. kl 19: Ekumenisk bönesamling i Metodistkyrkan.
LÖ 10.11. kl 9–18: Förhandsröstning i församlingssvalet, pastorskansliet i Krs.
LÖ 10.11. kl 10–13: Förhandsröstning i Härkmeri bönehus.
LÖ 10.11. kl 18: Församlingssafton i Lfd's församlingshem, kyrksalen. Fredrik Ekholm, ”Guds ledning i mitt liv”. Avslutning Johan Eklöf. Sångprogram.
SÖ 11.11. kl 10: Högmässa i Lfd kyrksal. Engström, Martikainen.
SÖ 11.11. kl 15: Högmässa i Sby kyrka, Engström, Martikainen.
On 14.11. kl 11.15: Pensionärssamling i Krs församlingshem. Siv, gäster, Olle och Anna-Lisa.
FR 16.11. kl 19: Pärlandssamling för kvinnor i Lfd's kyrksal. Musikdrama Maria från Betania. Gäst, Elliisa Risku-Åberg. Kl. 21 Nattdagsmässa Gunilla Teir. Anmälan till Erica Norrback 0405277611.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 10.11 kl 18: Aftonmusik i S:t Maria, Sven-Olof Ray orgel.
Sö 11.11 kl 12: Högmässa Sundqvist, S.Lindén, S:t Maria förs.kör.
On 14.11 kl 12: Pensionärssamling i förs.hemmet, börjar med lunch. Dagens gäst: Camilla Skrifvars-Koskinen. Lotteri till förmån för familjearbetet i Nepal. Örn, Carling, S.Lindén.
Övermark
Sö 11.11 kl 10: Gudstjänst Ingvesgård, S.Lindén. Legatomedverkan.
Pörtom
Sö 11.11 kl 18: Högmässa Sundqvist, G.Lindén. Legatomedverkan.
Ti 13.11 kl 18.30: Träffpunkt för kvinnor i Velkmoss byagård, Stenberg, Carling.
To 15.11 kl 13: Pensionärssamling i förs.hemmet. Gäst: Göran Stenlund. Blomberg, G.Lindén, Seniorkören.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

FR 9.11 kl. 20: Ungdomskväll i församlingshemmet.
Sö 11.11 kl. 14: Gudstjänst, Englund, Nygård.
Må 12.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.
Må 12.11 kl. 14: Junior i församlingshemmet.
Ti 13.11 kl. 13: Missionssyfoeningen i församlingshemmet.
On 14.11 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

KORSHOLM

Sö 11.11:
kl 11 Högmässa: i Korsholms kyrka, Bergström-Solborg och Nordqvist-Källström.
Ti 13.11:
kl 13 Pensionärscirkel i Helsinghörns pensionärsh: i Helsingby. Anita Storm, Nyttö– o medicinalväxter, användbara vilda örter.

KVEVLAX

Sö 11.11 kl. 10: Högmässa, Rune Lindblom, Patrik Vidjeskog.
Må 12.11 kl. 19: Bön för bygden i Krubban.
Ti 13.11 kl. 19: Bön och Bibel i Krubban.
Ons 14.11 kl. 10: Föräldra-barngruppen i Stallet.
Ons 14.11 kl. 13: Pensionärssamling i Församlingshemmet. Besök av missionsnärerna. Replotgäster. Pensionärskören. Leif Galls andakt.
To 15.11 kl. 9.15: Karakaffe i Drängstugan.
To 15.11 kl. 18: Knattemusik i Stallet.
To 15.11 kl. 18: Barnkören i Församlingshemmet.
Julcafé: 30.11 kl. 14–18 i församlingshemmet. Försäljare sökes! Anm. till pastorskansliet tel. 06 3462300

MALAX

FRE 9.11 kl. 9: Förhandsröstning vid kansliet, 9–10.11, kl. 9–18. Kom och rösta!
FRE 9.11 kl. 12: Förhandsröstning vid Stenco kl 9–12. Kom och rösta!
FRE 9.11 kl. 15: Förhandsröstning vid S-market Köpings kl 15–18. Kom och rösta!
Sö 11.11 kl. 10: Fars dag. Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.
To 15.11 kl. 16: Malax församling begär anbud på snöröjning och sandning. Inlämnas senast 15.11 kl 16. Mera info på www.malaxforsamling.fi.

PETALAX

Gudstjänst: sö 11.11 kl. 11. Englund, Nygård.
Syfoeningen: on 14.11 kl. 13.30 i församlingshemmet. Besök av Korsnäs syfoeningen.
Tackfest i Nyby bönehus: fr 16.11 kl. 14. Leif Erikson, Tomas Klemets, Göran Stenlund. Sång av Gerbykvartetten. Paus med servering.

REPLÖT

Sö 11.11 kl. 12.30: Högmässa i Björkö. Kontunen, Wargh. Kyrkkaffe i BG.
To 15.11 kl. 18.30 – 20.30: Gemenskapskväll i FH för alla åldrar. Program, andakt, kvällsbit, samvaro, barnkören medverkar.

SOLF

Ordets gudstjänst: 11.11 kl 11. Predikan Jukka Palola, Vasanejdens Fridsförening, liturg Ann-Mari Audas-Willman, Karolin Wargh. Kyrkkaffe.
Söndagsskola: 11.11 kl 11 i Församlingshemmet
Missionsvännerna samlas: 14.11 kl 13 i Församlingshemmet.
Kvinnofrukost: 17.11 kl 9–11. ”Vad är viktigt i livet och vardagen?” med Pia Norrbäck-Kackur. Avgift 6 eur. Anmälan senast 15.11 kl 12 till Pastorskansliet tel. 06–344 0026 eller solfs.forsamling@evl.fi

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl 13 Strömbäck, Andersson.
Pilgrimsmässa: to 15.11 kl 9 Strömbäck, Vidjeskog.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm. Håkan Granberg.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Farsdagsgudstjänst för hela familjen: sö kl 11 Lundström, Heikius. Kyrkkaffe.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Sö 11.11 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Gunell, textläsare Niclas Fagerholm.
– **kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus.
On 21.11 kl. 12: Lunch för daglediga, Mona och Bengt Häggblom. Anmälan senast fre 16.11 till 0403100458.
Förhandsröstning i församlingssvalet: 6–10.11.2018. Se info på www.esseforsamling.fi.

JAKOBSTAD

TO 8.11 kl. 19.00: Kvinnocafé i Församlingsscentret. Tema: ”Våren i Japan”, Ulrica Wiik. Turpeinen, Borgmästars. Servering.
FR 9.11 kl. 9.00–18.00: Förhandsröstning i valstuga på gågatan i Jakobstad, Kanalesplanaden 19.

FR 9.11 kl. 9.00–18.00: Förhandsröstning i Församlingsscentret, Ebba Brahe esplanaden 2.

FR 9.11 kl. 19.00: In da house i Församlingsscentrets ungd.utr., Wikblad, Nylund-Wentus.

LÖ 10.11 kl. 9.00–18.00: Förhandsröstning i valstuga på gågatan i Jakobstad, Kanalesplanaden 19.
LÖ 10.11 kl. 18.00: SLEF:s höstfest i Församlingsscentret, Bengt Djupsjöbacka, Lars Lövdahl, Åstrand, Mats Sjölin, Raimo Fors. Servering.
LÖ 10.11 kl. 19.00: Sjukhussjälavårdens jubileums konsert i Jakobstads kyrka. Sjukhussjälavården 40 år. Laulu-Jaakot, Mrs Bighillsingers, Hans-Christer Laggnäs

SÖ 11.11 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Salo, Borgmästars, duettsång.
SÖ 11.11 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus. Efteråt kaffeservering.
MÅ 12.11 kl. 17.00: Tehuset i Församlingsscentrets ungd.utr..
TI 13.11 kl. 11.00: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.
TO 15.11 kl. 18.00: SLEF:s missionsafton i Församlingsscentret, Charles Isaksson.
TO 15.11 kl. 18.00: Förbön och samtal i Församlingsscentret, Kennet Marus, Ralf Salo.

KRONÖBY

Möte: Lö 10.11 kl 19.00 kl 19.00 Magnus Dahlbacka. SLEF
Ungdomssamling: Lö 10.11 kl 19.30 i lilla salen, gäst: Alaric Mård från KU. Tema: Gemenskap och utanförskap
Predikogudstjänst: Sö 11.11 kl 10.00 Kavilo, Sune o. Victoria Sundelin
Seniorcafé: Må 12.11 kl 9.00 gäst Gun-Maj Näse
Kvinnogrupper: To 15.11 kl 18.30 hos Inger Nilsson, gäst Gun-Maj Näse

LARSMO

Lö 10.11 kl. 19 Lördagssamling med nattvardsmässa: i församlingshemmet. Servering, barnpassning, Lovsångsgruppen medverkar. Max-Olav Lassila delar tankar kring temat brödsbrytelse.
Sö 11.11 kl. 10 Högmässa: Ventin, Forsman. Sång Lars-Victor Öst. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Murrmästar.
Ti 13.11 kl. 18 Kristina handelskammarrens (ICCC): kurskväll i församlingshemmet. Undervisning, servering.
On 14.11 kl. 18–20 Språkcafé: i huvudbiblioteket i Holm. Välkomna att samtala och lära känna flyktingfamiljer i Larsmo. Arr. Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo, Larsmo församling.
To 15.11 kl. 19 Missionsafton: i församlingshemmet. Församlingens missionärer Mona och Alf Wallin samt Camilla Skrifvars-Koskinen från FMS medverkar. Servering.

NEDERVETIL

FR 9.11 kl. 13.00: Andakt i pensionärshemmet, Smedjebacka.
LÖ 10.11 kl. 9–12: Skriftskola i fh.
SÖ 11.11 kl. 10.00: Gudstjänst, Anders Store och Martin Store.
TO 15.11 kl.14.15: Andakt i Terjärv Vårdcenter, Smedjebacka, Dalhem.

NYKARLEBY

CENTRUM

Lö 10.11 kl 9 Kvinnofrukost: fh
Sö 11.11 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Andersén-Löf, Näs
Må 12.11 kl 18 Kenyamission: fh, Mona o Alf Wallin
Ti 13.11 kl 13 Missionssyfoening: Socklot bönehus
MUNSALA
Sö 11.11 kl 12 Gudstjänst: kyrkan, Sundstén, Näs
On 14.11 kl 13.30 Symöte: prästgården
To 15.11 kl 14 Församlingsscafé: Monäs klubblokal

JEPPO

Lö 10.11 kl 10 Kvinnofrukost: fh. förhandsanmälan 040 5719532
Sö 11.11 kl 10 Finsk gudstjänst: fh, Sundstén, Lönnqvist

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
Fr 9.11 kl 14: Andakt i Pedersheim, Purmo församling
Lö 10.11 kl 19: Sångkväll i Forsby bykyrka, Mats Björklund, sång av Åsa Barkar, Mi Lassila och Anci Österholm, instrumentalister, Östman
Lö 10.11 kl 19: Jubileumskonsert i Jakobstads kyrka, Sjukhussjälavården 40 år, Mrs Bighill Singers, Laulu-Jaakot, Veera Konttila, Hans-Christer Laggnäs, Christine Kung. Catharina Englund, Marko Mitronen, Ann-Sofi Nylund, kollekt för frivilligarbetet inom sjukhussjälavården
To 15.11 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Österbacka, Östman, sång Yvonne Löf, dörrvårdar Lövä, textläsare Christina Portin

BISKOPSVISITATION I Jakobstad. FOTO: JOHAN SANDBERG

Skrubben

Vi har haft biskopsvisitation här i Jakobstads svenska församling. Vi förtroendevalda var inbjudna till möte med biskop **Björn** plus följe på lördag förmiddag 27.10. Då utrymmesfrågorna i Församlingsscentret behandlades, påpekades det att diakonin har det för trångt, när de nu också lagrar en hel del matvaror för utdelning. Då räckte jag upp handen och påpekade att vi nu också är utan bibliotek, att böckerna har stuvats in i en SKRUBB. Vår kyrkoherde intygade att det inte längre fanns någon plats för ett bibliotek, men sade att böckerna inte är i en skrubben utan snarare i ett litet lager.

Ja, kyrkoherden har inte sett min barndomshems skrubben i Vasa. Det var det lilla extra rummet med lutande tak, större än Församlingsscentrets s.k. boklager. Där fanns elektricitet, ett skrivbord med papper, pennor, kalkerpapper, kuvert, frimärken och stämpel av olika slag samt Haldins sjuk-kassas läkarremissor. Pappa Algot hade visst tagit initiativet till att det skulle finnas en sjukkassa vid Ab Haldin, gårdskar som han var. Han var sekreterare för sjukkassan och för en massa andra föreningar. Och så fanns det en säng, som det var skönt att sova i på sommaren. OCH en dörr som gick att stänga. Pappa Algot stängde den demonstrativt ibland, fastän huset var fullt med folk.

– Nu går jag till SKRUBBEN, nu ska jag skriva till Människovännen (eller någon annan tidning).

Också andra predikanter som rörde sig med buss ville komma till vår skrubben under väntetiden mellan bussturer. Na. Vi bodde ju intill busstationen. Där kunde de förbereda sina tal eller vila, vad de ville, där bakom den stängda dörren. Kanske föll de på knä vid sängen. Predikanten och författaren **Josef Stenlund** besökte skrubben flitigt, jag tror han passade på och fin-slipade en del bokmanus där. Mor Julia såg till att han fick något att äta också. En gång sade Josef Stenlund: – Snart får jag pengar från förlaget, då ska Julia få en handväska. Och vilken handväska det blev, en mörkbrun väska av det mjuka äkta läder.

Så ordet skrubben har inte så negativ klang för mig som det verkar ha för kyrkoherden, men jag måste tillägga att det lilla boklagret i Församlingsscentret inte när upp till den nivå skrubben vid Haldins hade, eftersom det saknas en säng och inte finns ett ordentligt skrivbord.

Lagerade i skrubben

En gång kom en studerande, Ivan från Sverige, och bad att få sova över hos oss, vi visste inte riktigt vem som hade tipsat honom; om han var fågel eller fisk. Hansade att han var intresserad av Runeberg och Topelius. Han skulle fara med buss till Kuddnäs följande

Sö 11.11 kl 15: Sammankomst i Flynängens bönehus, Torvald Hjulfors
Må 12.11 kl 13: Symöte i Källby bönehus och Forsby bykyrka
Må 12.11 kl 13.30: Sundby-Karby symöte i i Sundby byahem, Kurt Cederberg
Ti 13.11 kl 13.30: Symöte i Hedbo seniorboende, Emet
Lö 17.11 kl 9.30: Kvinnofrukost i Kyrkshemmet i Bennäs, gäst Christine Heikkilä, samarbete med FMS, anmälan senast ti 13.11 till församlingsskansli tfn/sms 040–3100440
Prepkurs inför äktenskap 4–6.1 2019: Merilä lägergård, gåvotips! Mera info och anmälan (senast 28.12): pedersoreforsamling.fi/aktenskap eller församlingsskansli tfn 040–3100440

PURMO

Sö 11.11 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Stefan Erikson, Håkan Granvik, Jakobstads damkör, ledare A–C Storränk.
Må 12.11 kl. 19: Drängstugans personal-

de dag. Det var sommar, så han fick sova i skrubben. Mor **Julia** var intresserad av poesi, så hon tyckte det lät ganska bra det där med Runeberg och Tope-lius. Han var litet finurlig Irvan, så jag tror han med avsikt tonade ner att han var teolog. Han ville testa hur långt vår gästvänlighet sträckte sig.

Ivan Hellström avancerade som teolog, blev teologiedoktor och rektor för Johan-nelunds teologiska högskola, institut hette det väl först. Vi fick höra mer och mer om honom. Det lät så fint, att han var född i Tavelstö i Västerbotten. Han blev en efterfrågad talare i Österbotten. Han anlidade ofta skrubben som logi och förberedelserum på sina predikoresor. Vi försökte erbjuda en annan sängplats, men det hörde liksom till, han ville sova i den mörka skrubben utan fönster. Det var en tradition som vi skrottade åt.

Också andra predikanter som rörde sig med buss ville komma till vår skrubben under väntetiden mellan bussturer. Na. Vi bodde ju intill busstationen. Där kunde de förbereda sina tal eller vila, vad de ville, där bakom den stängda dörren. Kanske föll de på knä vid sängen. Predikanten och författaren **Josef Stenlund** besökte skrubben flitigt, jag tror han passade på och fin-slipade en del bokmanus där. Mor Julia såg till att han fick något att äta också. En gång sade Josef Stenlund: – Snart får jag pengar från förlaget, då ska Julia få en handväska. Och vilken handväska det blev, en mörkbrun väska av det mjuka äkta läder.

Så ordet skrubben har inte så negativ klang för mig som det verkar ha för kyrkoherden, men jag måste tillägga att det lilla boklagret i Församlingsscentret inte när upp till den nivå skrubben vid Haldins hade, eftersom

Res på svenska med OT Hösten och våren

Hälsoresor till Pärnu
Sköna och avkopplande dagar Spa Tervis. Bekväma restider. Resor Hösten 2018: 1-8.12. Våren 2019: 27.1-2.2., 23.2-2.3., 24-30.3.

Julmarknad i Tallinn
Bekväma restider, shoppingtur i Tallinn och julmarknaden på Rådhusplatsen. Resa 6-8.12

Stockholm weekendresa
Weekendresa till Stockholm med shopping och kultur. Centralt beläget hotell. Resa 6-9.12.

Julmarknader i Holland och Tyskland
Europas största, äldsta och mest besökta underjordiska julmarknad i holländska Valkenburg. Bremens traditionella julmarknad samt gränsshopping i Lübeck. Bekvämt med flyg, OT-bussen och Finnlines! Resa 27.11-1.12. Boka genast!

Julen i Almuñécar
Fira jul på Spanska solkusten. Möjlighet att delta i utflykter. Hotell Helios. Resa 15-28.12.

Almuñécar
Sköna dagar på Spanska solkusten. Möjlighet att delta i utflykter. Resor 16.3-6.4.2019 (22 dagar), 16.3-13.4.2019 (29 dagar), 30.3-13.4.2019 (15 dagar).

Gardasjön
Norditaliens vackra turkosa juvel. Resa 10-16.4.2019

Påsk(liljor) i Holland
Liljor och tulpaner – resan som hör våren till. Amsterdam, Keukenhof och Den Haag. Flyg tur/retur till Amsterdam. Resa 18-22.4.2019

Spaniens hjärta
Tre nätter i Spaniens huvudstad Madrid, två nätter i La Rioja. Vingårdar och kultur. Möjlighet till besök i Guggenheim-museet i Bilbao. Resa 1-7.4.2019

England-Wales
Wales, Liverpool och Yorkshire. En innehållsrik resa med härliga städer och historiska platser på den engelska landsbygden. Resa 24.4-1.5.2019

Skottland
Rundresa i historiens och romantikens land. Resa 3-9.5.2019

Normandie-Bretagne-Paris
Normandie med Invasionskusten, Bretagne, dagstur till Jersey och två nätter i Paris. Resa 15-21.5.2019

Dessa och många fler resor på vår hemsida: www.oravaistrafik.fi
06-318 4000

Oravaistrafik

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

LEDIGA TJÄNSTER

Johannes församling lediganslår en befattning som informatör

Vi söker en kompetent och inspirerad informatör med särskild erfarenhet av arbete i sociala medier. Din uppgift är att koordinera informationsflödet både internt och externt, samt hålla i trådarna för Johannes församlings annonsering i såväl printmedia som på webben. Du producerar och redigerar såväl eget som andras material. Den här tjänsten är en unik möjlighet att tillsammans med medarbetarlaget och samfällighetens informatör både bygga upp och förnya Johannes församlings medieprofil. Arbetet inleds enligt överenskommelse.

Vi förutsätter att du har en för uppgiften lämplig utbildning eller gedigen branscherfarenhet och att du är konfirmerad och hör till kyrkan.

Mera info och formulär för ansökan finns på Johannes församlings hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes fram till den 19.11.2018. För tilläggsinformation kontakta kyrkoherde Johan Westerlund tfn 050 521 3573 eller samfällighetens informatör Nina Österholm tfn 050 337 6319.

Diakonie

Wir, Orientierung Leben Entwicklung e.V. in Lemförde/Dümmer, begleiten und unterstützen seit 1955 Kinder, Jugendliche und Familien mit ambulanten und stationären Hilfen zur Erziehung auf ihrem Weg in ein gelingendes Leben. Wir leben unseren Auftrag in diakonischer Verantwortung auf der Grundlage christlicher Werte. Unsere Arbeit und unser Handeln wird fachlich u.a. von Traumpädagogik und einer systemisch-ressourcenorientierten Haltung geleitet.

Zum 1.11.2018 oder später suchen wir für unsere 5-Tage-Gruppe in Lemförde eine

sozialpädagogische Fachkraft (Sozialpädagogin) mit 34 Wochenstunden

und zum 1.1.2019 für eine unserer traumapädagogisch ausgerichteten stationären Wohngruppen eine

pädagogische Fachkraft (Erzieherin/ Sozialpädagogin o.Ä.) mit 38,5 Wochenstunden

Qualifikation und Erfahrung in traumapädagogischer Arbeit ist von Vorteil.

Sie erwartet eine verantwortungsvolle, fordernde und abwechslungsreiche Aufgabe mit Kindern und Jugendlichen in qualifizierten und engagierten Teams. Wir bieten Ihnen eine strukturierte Einarbeitung, interne und externe Fortbildungsmöglichkeiten, Supervision, Betriebliches Gesundheitsmanagement, eine zusätzliche Altersversorgung und die tarifliche Bezahlung nach dem Tarifvertrag der Diakonie in Niedersachsen (TVDN).

Zu Ihrer fachlichen Qualifikation wünschen wir uns neben der Bereitschaft zu Schicht-, Nacht- und Wochenenddiensten: Freude an der Arbeit mit Kindern und ihren Familien, Optimismus, Flexibilität und Lust auf Herausforderungen im pädagogischen Alltag. Wir freuen uns auf Ihre Bewerbung!

Ihre Bewerbung und Rückfragen richten Sie bitte an:

OLE e.V.
Hauptstraße 132, 49448 Lemförde
05443-9937-0, info@ole-ev.de

STARK FÜR ANDERE

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS
BERGHÅLL 010 76 66500
FORUM 010 76 66620
MALM 010 76 66630
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590
TÖLÖ 010 76 66530

ESBO
ALBERGA 010 76 66610
ESBOVIKEN 010 76 66640
HAGALUND 010 76 66570

VANDA
DICKURSBY 010 76 66560
MYRBACKA 010 76 66600
HYVINGE 010 76 66580
KERVÖ 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/min
samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautaupalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

söker vi dig?

PETRUS FÖRSAMLING SÖKER PROJEKTLEDARE 100 % FÖR PROJEKTET "STÖD TILL FAMILJER"

Petrus församling kommer under tiden 1.1.2019–31.12.2021 att genomföra projektet "Framåt tillsammans. Stöd till familjer." Vi söker nu en projektledare på 100 % för att leda detta projekt. Uppgiften är krävande och förutsätter initiativförmåga och förmåga att arbeta självständigt. Du får själv vara med och utforma målsättningar och arbetssätt för projektet.

Uppgiften handlar om att hitta, engagera och coacha frivilligarbetare i församlingen för att möta familjers mångsidiga behov. Ledarskapserfarenhet och erfarenhet av frivilligverksamhet i församlingsarbete är nödvändigt för ett framgångsrikt utförande av uppgiften.

Mera info: www.petrusforsamling.net

SISTA ANSÖKNINGSDAG 12.11.2018.

Petrus
FÖRSAMLING

Karleby kyrkliga samfällighet lediganslår på nytt tjänsten som

informationschef

Ansökningstiden utgår 15.11.
Platsannonsen inkl. länk till elektronisk ansökningsblankett (KirkkoHR):

karlebykyrkligasamfallighet.fi/arbetsplatser

Hösterbjudande i Härmä Spa

Spasemester 149 €/2 dygn/pers.

Inkvartering i dubbelrum, frukostbuffé, 2 x buffetlunch eller -middag, fri tillgång till spa och gym samt inträde till restaurangens danser.

Gäller t.om 30.11.2018.

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

Kom med oss till **ISRAEL** 3-13.4.2019

Flyg med Finnair du blir aldrig densamma mer direkt till Tel Aviv

Elisabeth & Kenneth Witick o. Zacharias Fjellander.
1795 € med halvpension o. utflykter enligt program.

www.idealresor.fi info@idealresor.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

19-årig flicka söker etta i Helsingfors centrum. Hyra 600-700 euro. Röker ej och har inga husdjur, flyttar till Helsingfors pga. jobb. Pålitlig hyresgäst.
Tel: 0405543575

UTHYRES

Munkshöjden, Hfors: Ljus nymålad 1r+kv med förnyat br/wc. Lugnt läge, nära till buss och köpcentrum. Förvaringsutrymmen och tvättstuga i huset. Hyra 600€/månad.
040-1895812/Lisbeth.

Etta i Munkshöjden 31,5 m2, kokvrå hyra 720 e/mån + vatten.
Tel: 040-5015635

2 rum + kv + bdr + balk., 42,5 m2, i gott skick i Smedjebacka, H.fors. tel. 0452752586

Visste du att...

du kan lämna in din hyresannons via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

I Guds innerficka

JAG TYCKER att jag ser hemsk ut på mitt passfoto. Är det där verkligen jag? Dragen kring munnen ser hårda och oförsonliga ut. Jag har predikat i söndagens högmässa och talar om medborgare i två riken. Passet har jag haft med som rekvisita.

Enligt FN:s flyktingorgan UNHCR finns det uppskattningsvis 10 miljoner statslösa runtom i världen. Statslösa är människor som inte är erkända som medborgare i något land. Konsekvensen blir därför ofta att personen saknar tillgång till sociala rättigheter såsom utbildning, hälsovård eller rätten att arbeta. Pass är hårdvaluta ute i världen.

Våra pass har vattenstämplade sidor för att de är svåra att förfalska, men våra hjärtan har dopets vattenstämpel och tillhörigheten i Guds rike kan ingen ta ifrån oss. Sanningen om vår djupaste identitet finns inte skrivna i våra pass, på stridsbaner, demonstrationsplakat i kyrkoprogram eller valmanifest. Så predikade jag i söndags, som vanligt mest av allt för mig själv.

Det fanns en tid när jag var på botten. Ner i livskrisens mörker nådde ibland ljusglimtar i form av brev från min biktfar. Han avslutade ofta: Isän taskuun. Han blev mitt vikarierande hopp. Han skrev att han bar mitt senaste brev i sin ficka. Han skrev att min längtan är närmare mitt sannaste jag än hur mitt liv verkligen ser ut. Någon annan predikan behövde jag inte. Den sannaste bilden av mig och dig bär Gud i sin varma innerficka.

Yttre bekräftelser, både negativa och positiva kan vara bedrägliga att bygga en identitet på. Den som sedan barnsben fått höra att den är lat, oduglig, klumpig eller svekfull tror det är hela sanningen om en. Den som har en partner som i år upprepat att ingen annan kan älska dej för du är så hopplös börjar tro på det. Den som byggt sin självbild på att vara stark, duktig och presterande, vem är han eller hon då som trött, sjuk eller deprimerad?

Bilder brister, föreställningar rämnar, men Gud är densamma. Gud bär den sannaste bilden av oss över avgrundernas bergspass, i förkrosselsen och förtvivlan. Vi är saliga, vanliga människor, söner och döttrar av Guds rike, varken mer eller mindre. Så låt axlarna sjunka, släpp alla falska bilder av vem du är. Andas djupt och råta på ryggen. Du är upprättad, älskad, försonad. Vi är alla söner och döttrar av Guds rike, kallade att föra evangelium och försoning ut i den här världen.

Katarina Gäddnäs är präst och författare.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors eller per epost: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionen bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

SAMMANSLAGNING FRÅGA

Öppen fråga om Vasa-Korsholmsfusionen

På informationsmötet 14.9 i Hemmergården, Solf, lovade både Gästgivars och Berg muntligt att församlingarna i Korsholm skulle beredas möjlighet att avge ett utlåtande om sin syn på en eventuell kommunfusions inverkan på församlingarnas verksamhet. På frågan när svarade Gästgivars att tiden inte kunde bestämmas på mötet, men att tiden meddelas senare. När kommer ni att meddela tiden för församlingarnas inlämnande av sina utlåtanden?

I tidningen "Korsholm in-formerar" 3/2018 (sid 5), och även i "Vasa stads invånartidning" 03/2018 (sid 6), säger Olavi Kaleva följande: "Förutom kommuninvånarna lyssnar man på många samarbetsorganisationer, såsom församlingar, samkommuner och närkommuner. Också de här parternas synpunkter är VIKTIGA vid fusionsförhandlingarna." När kommer ni, Olavi Kaleva, att förverkliga detta skriftliga löfte till församlingarna i Korsholm och bereda dem möjlighet att avge ett utlåtande om sin syn på en eventuell kommunfusions inverkan på församlingarnas verksamhet?

LARS-ERIK ÅKERHOLM
Petsmo

SVAR: Tack för påminnelsen, alla som var på vårt informationsmöte i Solf läser Kyrkpressen. Så även jag. Därför meddelar jag att era åsikter i samgångsfrågan tas emot under adress Korsholms kommun, Centrumvägen, 65610. Märke: "Samgångsutredarna."

LARS GÄSTGIVARS

SVAR: En kommunfusion och förändringar i församlingarnas organisation är två skilda saker som bör hållas isär. Hur en kommunfusion eventuellt påverkar församlingarnas verksamhet är huvudsakligen beroende av församlingarnas eget beslutsfattande i frågan. Om församlingarna i Korsholm önskar ge ett utlåtande i frågan kan det riktas direkt till Korsholms kommun eller Vasa stad inom november månad. Ledningsgruppen för fusionsförhandlingarna tar del av utlåtandet.

OLAVI KALEVA

Andreaskyrkan

HÖGBERGSGATAN 22

Välkommen till **ISRAEL I FOKUS** fr 16.11 kl 18. **MONICA ASPELUND** talar och sjunger. Ämne: "Vad är klockan". **ANDREAS FORSBERG** o. **TG GULL** medverkar. www.andreaskyrkan.fi

KYRKAN I HELSINGFORS

Besittningsrätten till vissa gravplatser

på Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsplatser (Sandudd, Furumo, Brändö, Malm, Månsas och Östersundom) löper ut vid utgången av år 2019.

Eftersom kontaktuppgifterna till gravrättsinnehavarna och de anhöriga delvis inte uppdaterats kan vi inte nå dem alla per brev. Därför har följande meddelande fästs på alla de gravar vars besittningsrätt löper ut:

KUNGÖRELSE

Rätten till denna grav går enligt avtalet ut den 31 december 2019. Om gravrättsinnehavaren vill förlänga gravrätten kan han före den 30 juni 2020 ingå ett nytt avtal med gravtjänst för Helsingfors kyrkliga samfällighet, adress: Tredje linjen 22 B, 00530 Helsingfors, tfn. 09 2340 6001, e-post: helsinki.hautapalvelut@evl.fi.

Om avtalet inte förnyas inom den utsatta tiden, återgår graven och minnesvården i Helsingfors kyrkliga samfällighets ägo. Om ni vill, kan ni dock avlägsna gravvården innan den ovan nämnda fastställda tiden löpt ut.

Helsingfors kyrkliga samfällighet

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

Med en annons når du hela Svenskfinland.

Spara energi och pengar!

Du når oss på:
044 050 3020
050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

Joy to the World

8.12.2018 kl. 18 i Sibbo kyrka

Jennie STORBACKA

Elias KASKINEN

Paulina BISTRÖM

Tika SEVÓN LILJEGREN

& JTW Orchestra

Välgörenhetskonsert till förmån för utsatta barn i Etiopien

#JTW2018

SIBBO SVENSKA FÖRSAMLING

SIIPON SUOMALAINEN SEURAKUNTA

FINSKA MISSIONSÄLLSKAPET SUOMEN LÄHETYSSEURA

Biljetter kan köpas via församlingarna och www.tiketti.fi

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- Alla sorters möbler, oberoende av skick
- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.

Kontant betalning
Varorna avhämtas.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Vi och våra böcker kommer till er!

Vi på Fontana Media åker ut på en liten höstturné och ser fram emot att besöka er ute i församlingarna. Kom och träffa oss och fynda böcker för alla smaker! Och ryck gärna vänner och bekanta i ärmen – vi lovar att tipsa om de bästa julklapparna i bokform.

FONTANA MEDIA

Café Ankaret	söndag 18.11 kl. 11–15, Runebergsgatan 24, Borgå. Pop up-bokhandel under valdagen.
Högbergsgården	söndag 18.11 kl. 11–15, Högbergsgatan 10, Helsingfors. Pop up-bokhandel under valdagen.
S:t Jacobs kyrka	torsdag 29.11 kl. 13–18, Kvarnbergsbrinken 1, Helsingfors. Bokförsäljning, körövning och kaffe till eftisföräldrar.
Fontana Media	torsdag 13.12 kl. 12–18, Sandvikskajen 13, Helsingfors. Bokförsäljning, mingel, glögg och dadelkaka!

Vi finns också med på **pensionärsjulfesten** i Sibbo onsdagen den 12 december!

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

 Fontana Media

Helsingforsare!
Hitta din kandidat på:
helsingforsforsamlingar.fi/val

 min kyrka

FÖRSAMLINGSVALET 18.11.2018

Liisa